

VOOG

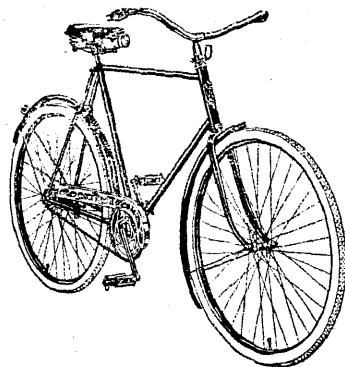
KEYADLEHT

Tuntud saksa
„Dürkopp“

Erimudelid meie teedele.
ROOTSI kuulsaim jalgratas.

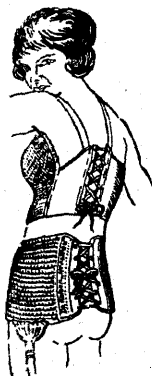
Hermes
A-B. NYMANS VERKSTÄDER · UPPSALA

Kerge käik — suurim vastu-
pidavus.

O-Ü. SYSTEMA

Tallinn,
Raekoja plats 5.
Tel. 709.

Ideaalse keha ja rõõmsa meeleolu saavutate,
tarvitades ilmakuulsat dr. KAISER'i

originaalkehahoidjat „**HERSTRAU**“

Saadaval kõikides
linnades. Tallinnas

S. Karschensteini

kontoris, Viru t. 12
Telefon 13-41

Narvas, Joala tän. 13, T. LAOS
Pärnus, A. & E. GERBERSOHN

Rakveres, —
Viljandis, —

E. ELLERT
L. ABEL

Riidevärvimise vabrik ja keemiline pesemiskoda

R. Natus, Viljandis

Vabrik värvib või puhastab odavalt kõiksugu kantud riideid
tervelt või lahtiharutatult.

TÖÖD VÕETAKSE VASTU:

Tallinnas, Tartus, Paines, Pärnus ja teistes linnades ja maal.

A.-S. VENNAD KIMBERG

TALLINN

Rüütli tän. nr. 4

Kõnetraat 18-07

Soovitab ladust:

Rootsi ja inglise tsingit. katuseplekki,

Musta raudplekki,

Naelu ja traati,

Tsinkvalget, tinavalget, värnitsat ja ookrit.

Lukke, ukse- ja akna-hingesid,

käehakatisi ja muud ehitusmaterjali.

Kõige soodsam ostukoht jällemüüjatele.

TARTU EESTI MAJANDUSE ÜHISUS

Tartus, Holmi tän. 12—18

Osakonnad Tartus, Võru tän. 4, ja Räpinas

Omakapital Kr. 270.000.—

Aastane läbikäik „ 2.725.000.—

Soodsam ostukoht igale tarvitajale!

Laos põllumajanduslikud, raua-, naha- ja koloniaalkaubad.

Tahate oma raha paigutada kindlasse kohta,
siis ostke

Luther'i mööblit!

Meie mööbli ostmine ei ole mitte kulu, vaid sisseseadesse paigutatud kapital, sest Teie ei omanda mitte hooaja artikleid, vaid asju, mida Teie oma eluaeg tarvitate ja mis Teile kestvalt rõõmu valmistavad. Maitserikkalt ja mugavalt sisseseatud kodu on kultuurilise edu tunnusmärk.

Meie mööbel erineb kõrgeväertusliku töö ja materjali headuse poolest.

A.-S. A. M. Luther

Müügikoht Tallinnas: Pikk tän. nr. 25. — Kõnetraat 6-16.

Alati laos

Maailmakuulsad Roots

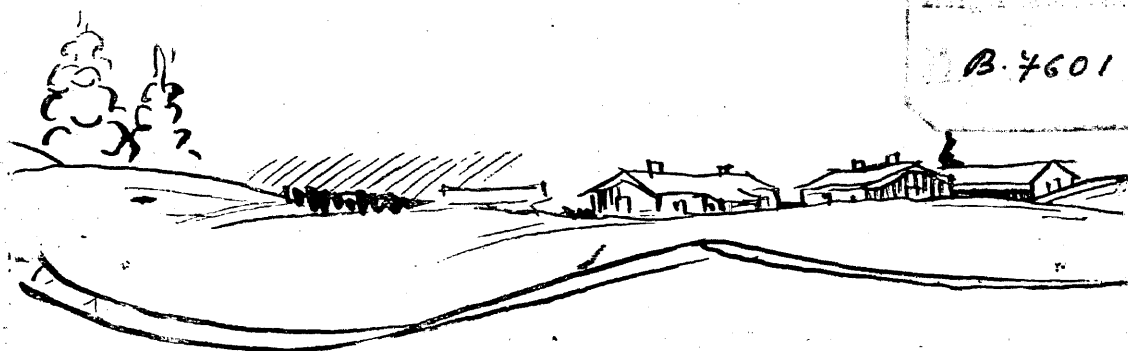
Thermaenius ja **H. Lanz** viljapeksumasinad
H. Lanz ja **Rich. Carrett** lokomobiilid
Rootsi **Sandbäcken**, Ameerika **Herkules** ja
Witte mootorid.

Tutvunege meie hindade ja maksutingimustega!

O.-ü. T. Virkhaus & Ko.

Tartus, Narva tän. 42-44, telef. 1-95 ja 2-41.

Tallinnas, Estonia puistee nr. 19, tel. 6-22.

Üks noist, kes...

Fred Petton'i novell.

Talvise päeva aovirvendusel algas ägedaim tulistus kahureist. Too algas lõunapoolsel mäenõlvakul; kandus sealt alla orgu ning aja möödumisel venis pikaks undavaks ulumiseks kogu väerindel. Karges hommikus õhus helkisid punased leegitsused ning õhku käristasid lõhkevad shrapnellid.

Kiunuvad granaadid lõhkesid lähedal asuva järve külmanud pinnal. Puistasid jäätükke, teravaid, kui terasest murtud kilde ning kiskusid veesambaid järve sügavusest. Urgitsesid lumme mattunud maastikku; lõhestasid külmanud maakamara—loopides mullakampe ja kivilahmakaid tuiskavasse lumme. Orus murdusid puud, ning purustatud juured, suured, jämedasõlmelised, ripnesid lõhestatud tüvel.

Too oli möödunud vaiksete päevade lõpptulemus. Istuti kaevikus, vaeveldes piinavais ootusis ning tundes ähvardusi ümbritsevas salapärases vaikus. Seisti tegevuseta pinguldatud närvel; käsi kramplikult püssil, silmad pöördud vaenlasile, kes näis ootavat hetke, et vastase valve nõrkedes võiks alustada kallaletungi. Konutati külmetavate liikmetega; näo kipitaval nahal tundes jäätanud lume valu-

said torkeid ning lõdisedes vilistavas põhjalatuules. Öö tulekul kõvenes valve. Seisti ootavalt, sosistades kaaslasile tarvilikke käske, igatsedes hinge sügavaimais sopes tolle rusuva vaikuse lõppu. Igas tuulehiilangus näis peituvat vaenlane. Tuiskava lume helvete varjus näisid liginevat nende aheliku mustavad kogud. Tuikava südamega oodati märguannet. Oodati raketi süütamist mustavasse õhe kui pääsmist needusest. Ent rakett ei süütunud ja vaenlane ei liigahtanud.

* * *

Tagasitulevad piilurid töid vangi kaasa—pilusilmalise mongooli. Olid tabanud ta all orus. Teistel oli õnnestunud põgenemine ja nüüd seisis ta vaikivana, pilusilmis vaid irvitav viha, olles ümbritsetud ähvardavaist nägudest ja kuuldes sõnu, mida ei mõistnud, ent millest siiski näis taipavat valmivat saatust enesele. Paljastas kollased hambad, urisedes koerana, kui teda tõugati, olles tüdinenud ta vaikimisest ja pilkavast naerust. Ükskõiksena lasi rebida eneselt saapad ja vatistatud püksid. Vaid siis, kui sõdurite kohmetanud sõrmed rebisid kaelast tal nahk-

*Ravitsemata omavad
hambad kollaka katte.*

Selle inetu katte kõrvaldab täiesti

SUUVESI

A.-S.

„Eesti Reisibüroo“

Peakontor: Tallinn, Pikk tänav 6,
tel. 20-20 ja 20-21.

Osakond: Tartu, Suurturg 7, tel. 3-72.
Telegrammide aadress: „ERBO“,
Tallinn, resp. Tartu.

Raudteepiletite müük:

- Kodumaal kõikidesse jaamadesse
- Välismaale kõikidesse suurematesse linnadesse.

Esitused ja agentuur kõikidelt suurematelt Euroopa reisivüroodelt.

Ringreisipiletid turistidele.

Rahavahetus ja valuuta müük reisisjatele.

Välismaa passide ja viisumite muretsemine.

Laevasõidupiletid kõikidele kodumaa ja Baltimere liinidele.

Ulgumerede piletid Inglise, Saksa, Prantsuse, Rootsi ja Ameerika liinidele.

Kanadasse piletid Canadian Pacific Railway Co. liini peale.

Õhusõidupiletid „Aero“ ja „Deruluft“ liinidele.

set, kuldsete tähtedega ja joonistustega ilustatud kotti, virgus ükskõiksusest. Vadistas mõned mõistmatud sõnad, püüdis liigutustega takistada koti vallandamist, ent hoop näkku sundis teda alistuma ja võimetult raputama aheldatud käsi. Veri nirises ninast huulile, valgus sealt nirena suunurka ning tardus. Lõust tõmbles närvilisis krambes, ning sinna tekkis morn kurd.

Sammus noruspäi, saadetuna sõdureist, lagedal väljal. Seisma jäädes tammus punetavil jalul krudisemas lumes; lastes tuulel sasida pigimustas juukses. Külmanud käed surutud rusikaisse, küüned puuritud lõdisevasse, valutundmatusse lihha. Vaikis idamaalase kannatusega — oodates valmivat saatust, pööras pilustatud silmad saatjaile, jälgides nende toimingut ükskõiksel pilgul.

Pööras näo itta, tuule pigistusel ilmunud pisar külmas litsutud huulil ning saades tõukeid püssipäraga, alustas viimaseid samme vaaraval kõnnakul. Paukude kajastusel seisatas poolikul sammul. Seisis hetk liikumatuna, pea langenud rinnale, jalg lõpetamas poolikut sammu. Ent siis langes kerana lumme. Ahmides sini-

seil veretuil sõrmil jäätanud lumekoorest, jäi lebama keset valgendavat lagendikku. . . .

Juhuslikud teated lasid aimata vaenlase kavatsusi. Päevade möödumisel leidsid need kinnitusi; vangidelt kogutud teated, hirmus varisenud sõnad moodustasid terviku. Ning tolle põhjal valmistati otsustavale heitlusele. Too algaski aovirvendusel, nääri pakase paukumisel. Algav päev löi kumedaid varje maastikule, kui lõhkes esimene granaat. Kuuldes vinguvat ulumist karges hommikuses õhus, litsuti loomult end külmanud mullale. Plakusdes tungisid lõhkevad shrapnellikillud kaevikusse. Uuristasid maapinda ning tungides inimihhu tõid kuuldavale valulisi oigeid. Kõlasid vanded ja sajatused, needused ja ähvardused vaenlasile.

Esimeste shrapnellide lõhkemisel surus Toomas Kivi end kaeviku seinale. Käed tõmblesid kramplikult püssipära ja pea vajus külmanud mulla rüppe. Värises ärevuse hüilanguis ning südame vasardamisel jäi ootama uusi ulgumisi, plahvatusi ning hädaohti.

„Saatanad!“ sosistab habemik-kaaslane Kivile. Hõõrub külmetavaid sõrmi liikmete raksumisel, ning Kivi vaikimisel sosistab uuesti:

„Miks vaikivad meie patareid? Saadaks neilegi terast kontide vahele, lõhkuma nende täitanuid päid! Kaua siis siingi nõnda konutame, olles sõödaks nende tabavale tulele. Lasku välja siit koopast, roomama lagendikule, vastu vaenlasile, rindrinnal heitlemiseks! Mida nad küll ootavad? Miks lasevad tappa inimesi, seistes noruspäi, litsutud mullakamarale, just kui arglikke, hirmutatud linnupoegi. Näidaku, et meilgi püssirohtu ja terast küllaldaselt sarnaseile kaabakaile!“

„See staabi teha! Milleks tahadki roomata lagendikul ja oled kärsitu? Küllap nii mõnigi meist jõuab langeda enne päeva loojangut; tabatuna vaenlase relvast, vere värvides valget tapelpaika!“

„Soo! Ei ole siingi mõnus ennast tappa lasta kui urkasse aetud rotti. Parem juba heidelda lumisel väljal, raiuda täägiga vaenlase kehi, neid pureda hammaste ja küüntega, kui langenud käest relvad. Ja ausam langeda ikka võitluses kui siin mullakoopas. Veel surseski sülitaks põlataule, hütaks needust tapjaile, kui jõud ei küüni relva tõstmisele. Ent nüüd kükita siin, vaata kuis kaasvõitlejate kehi purevad vaenlase teraskillud; kannata

vaikides maa paremate poegade valuoi-
geid ja vaata kibeleva südamele, kuid nõr-
gub veri nende lõhestatud ihust.“

„Põlatuile!“ kordab Kivi habemiku
sõnu. „Seal samuti inimesed lihast ja
verest!“

„Inimesed!“ osatab habemik, „need ju
punased!“

„Siin jälle valged! Kas ilmavaade ja
värvi vahe nimetus õigustab tapmist?
Tapame lihaseid vendi, lõhestame kehasid,
puurime terasega tuikavaid südameid ja
oleme kangelased!“

PARIM PÜHADEKINGITUS ON

**A
S** **Odor'i** LÖHNAÕLID
ja
KÖLNIVEED:

**Chypre, Königslieder, Quelles
belles fleurs, Muguet ja Orchidee.**

**Divinia, Oriental, Jaapani ja Lume-
kannike** puudrid ja iluduskreemidest
Odor-kreem ja Goldcream.

„Sõge! Punased su vennad!“ ja habe
mik sülitab.

„Sarnane olend kui sinagi. Neid samuti
emad sünnitanud ja pisarad meil kõigil
ühtviisi soolased, mida valatakse lange-
nuile!“

„Või nõnda! Noh, miks ei löö sa siis
täkki maasse, kui oleme rünnakul. Kõne-
led sõnu, ent teod sul sootumaks teised.
Vist pole keegi meist nõnda neid torkinud
kui sina ja nüüd on nad sul äkki vennad.
Sõge, eks mine pista neile käsi pihku, kui
tulevad siia roomates!“

„Ah, mitte nõnda, sa ei saa aru, millest
kõnelen. . .“ Kivi kõneluse katkestab
kogupaugu kärgatus.

„Kurat, viimaks ometi,“ sosistab habe-
mik säravail silmil.

Kivi ei vasta kaaslasele. Roidumus
roomab liikmeis ja silmad valutavad ala-
lisest valvelolekust ja piitsutavaist lume-
helbeist. Külmetavaid jalgu katsus soen-
dada, neid vastamisi pekstes. Olles har-
junud sõjaraskustega, kannatuste ja piina-
dega ning nende mõjutusel on haihtunud
kõik, isegi algelisemad inimsoovid. Tuli
kuude kestes seista riidetatult, püherdada
mullas ja seista mülgastes. Ning noist

Häid pühi!

soovivad

ETK kilud
ETK sprotid
ETK kohvid
ETK veinid

NÕUDKE IGALPOOL!

Pealadu:

EESTI TARVITAJATE KESKÜHISUS

TALLINN, LAI TÄN. 39/41.

tingimusist mõjutatuna näis ajuti nagu unustavat mineviku. Too näis vajuvat kuhugi mõõtmatusse, ning oli kättesaamatu tollele — kes tuli vaiksest metsakurust lahingukärasse. Ajuti, vähe vagusamal ajal, libisesid Kivi mõtted sinna, millest teda eemaldati, millest lahkus valutava hinge ja silmiga, milles sätendas veekirm. Vaikne kodu-kohakene, nõmme veerel, salu varjus oli ta sünnipaigakene. Sinna jäid tal kõik. Kellest igatses, keda armastas, keda hellitas. Vana isa, kes lahkumisel vaikus, ent kelle käepigistust tundis veelgi oma käel. Naine, kes saatis teda männikuni ja peale hüvasti-jättu varises kanarbikku

tada inimest. Ent lahingu möödumisel tundis piinu, valu valatud verest ja leinast, mida sünnitanud ta relv.

Olles vahvaim võitleja väeosas, teenis lugupidamise kaaslasilt ja ülemailt. Kiitustele jäi ükskõikseks, näol ilme muutmatu, kui polekski kõne temast, vaid kolmandast, talle tundmatust. Kannatas vaikides väsitavad rünnakud, lamamised poris ja vihmas. Tuli vahest veest ligunenuna lõõmava tule paistele. Auras kütisena ja olles vähegi tahenenud, viskus põhkudele; uinudes rahulikult sügisese tuules. Talve tulekul, pakase paukumisel, kui kaaslased konutasid kaeviku põhjas, litsudes end

Scome kunstnik J. Ruokoski.

Vanemad.

ning kelle silmis kibelesid pisarad. Ning too kolmas, keda hellitas, keda kiigutas kätel, kuulates päevatöö lõpul õhtuse metsa häälitusi. Kuulates tumedat kuusiku kohinat ja rukkiväljalt kostuvat räägu saagimist. Too oli sootumaks teine maailm. Vaikne, rahulik, täis rahulolu ja rõõmu. Ent siin, alalises mõllus, vaevlemistes, rünnakus ja surmaohus nürines mõistus, kadus isegi koduigatsus, mis vaid ajuti, tegevusetuse ajal, end ilmutas. Võitles asjatult hingepõhjas peituva metsalisega, kes tõusis lahingu alul, kästes tappa ja hävi-

võimalikult varju, jäi ta endisele kohale. Huulil morn kurd ja pilk sihitud sisemaale — sinna, kus aimas olevat kodused. Metsa-veerse talu ja hällis uinuva pojakese. Sõbrustas vähestega, harva poetas mõne sõna kodustest ja minevikust. Alul pilgati teda, peljati uhkeks ja sobimatuks kaaslasiks, ent aja möödumisel haihtusid need arvamised. Kandis lahingus haavatuid, asetades neid soodsamalt, vähe hoolides vinguvaist kuulest. Kibedamail hetkil oli ta kõikjal. See oli siis, kui märatses hinges peituv metsaline. Kõrvaldas ahvar-

dava löögi kaaslaste rinnalt, seades end vastamisi vaenlasega. Ent lahingkära vaikides sündis tas muudatus. Silmist kustust võitluse iha, oli kui põdev puu, millest lahkunud elumahl ja juured mädanevad. Kuulas vaikides kiitusi, ning sageli eemaldus, et mitte neid kuulda. Seisis sageli sisemaale pöördud pilgul, silmist õrnuse sädelus, huulil helluse vinetis.

Kaaslased mäletasid juhtumust lõunarindel. Ägedaimas lahingus, kus paisati segi vaenlase pealetungivad kolonnid, päästis Kivi haavatud rühmaülema. Rinnust läbipuurituna langes noor lipnik võitlusmõllus, jäädes lamama kaevikute vahelisele maa-alale. Siis roomas Kivi vaenlaste kuulide vingumisel haavatuni. Tõstis verise, nõrkenud keha õlale, pööras silmad vaenlasile, sammudes tagasi oma liini poole. Kaitses oma kehaga haavatut, seadis end märklauaks kuulidele, ning tollele teole sundis teda tahe päästa hukkujat, anda talle kaitset, et ei pääseks kuulid killustama haavatu ihu.

Noore lipniku tervenemisel ning tolle tagasitulekul väeosas võis märgata rõõmuvälgatust Kivi huulil. Rühmaülema tänule vastas sõnadega, milliseid paljud ei mõistnud:

„Tänage isa, kes ootab pojalt tegusid ja maa vabastamist vaenlasist!“

Olles kõnelnud, pööris minekule, jättes sinnajäänud imestunult vahtima.

Isa! Isa õhutab siis teda kangelastegudele, surmapõlgusele. Isale pöörab oma pilgud lahingkära vaikides ning temale on määratud hellust levitav pilk ja ahtakeste huulte rõõmuvine. Või ei kõnelnud ta ehk oma isast? Kellest siis? Keda käskis tänada ning kes ootab maa vabastamist ning rahu saabumist.

Tulutuks jäid kõik pärimised. Kivi

muutus veel kinnisemaks ja vaikivamaks endisest.

Talve tulekul toodi väeosa põhjarindele. Siin seisid väeosad kuude vältel maetuna kaevikuisse. Too oli kaitsesõja viimane vaatus. Suure Lavastaja töö lähenes lõpule. Mõlemad pooled tegid ettevalmistusi otsustava löögi andmiseks. Süngi oli Kivi kõikjal. Lohutas kurnatuid, rahustas kärsituid.

Ja nüüd, tulistuse ajal, tundis vabane mist kui mingist kurjast rõhujast, mis lit sus neid kõiki vaikuste päevadel. Oli jälle harjunud kõigega. Liigagi harjunud. Püsis paigal, kui mütsi läbistas vinguv kuul. Vast pärast, võttes tolle peast, silmitses auku, ning siis liikusid ta õhukesed huuled vaevaltmärgatavalt.

Tulistuse harjupunktil lõhkes pomm kaeviku veerel. Õhusurumine rabas Kivi jalult, paisates sõtkutud kaeviku põhja. Toibudes, end sirgu ajades, nägi segipaisatud kehi ja kõrvus kumisesid haavatute oiged. Kaasvõitleja-habemik, kellega äsja oli just kõnelnud, lömmitas kraavi põhjal, käsi surutud rinnale, vere nõrgudes sõrmede vahelt.

Kivi kummardus haavatu kõrval. Kustuv pilk peatus ta näol, ent siis libises tühjusse. Külmast punsunud huuled, tehes viimseid pingutusi, sosistasid:

„... si ... iski ei pääsnud lagedale ... vas ... tu mõrt ... su ... kaile!“

Too oli nõrk hinge kajastus. Kadus lahingmõllu ja haavatute valuoietesse.

Õhtul, videvikul asus vaenlane pealetungile. Pikas ahelas liikusid hüplevad kogud, sumades tuhkjass lumes. Legendik mustas jooksvaist, karjuvaist kogudest. Lasti tulla neid lähedale, esimeste traat-tõketeni — siis avati tuli kuulipildujaist. Inimliha müür lõi kõikuma. Valgus laiali,

A-S. „D. Mirvitz ja Pojad“

Tartu, Raekoja 6, tel. 3-83.

Tallinn, S. Tartu mnt. 13, tel. 306-81.

D. MIRWITZ JA POJAD

Portselaan-, Suurim Alumiinium-,
Kristall-, Alpaka-,
Fajanss-, Nikkel-,
Klaas-, Lambi-,
Email-,

maja-
köögi-,
valgustarvete ja luuajade suuräri
Eestis.

ent siis kogunedes alustati endise südidu-sega liini vallutamise katseid. Kuhjus visklevaid, valus rabelevaid inimkehi traatõketes. Veri hangus, nirisedes purus-tatud ihust, külmades sõtkutud lumel.

Käsu saabudes, asuda vastulöögile, kar-gas Kivi kaevikust. Vajus pehmesse lumme kui valgesse villa. Tuikus seis-misest kangestunud jalul. Viskus lumme ja lähemale roomates tühjendas püssi; kuulide lõppemisel kargas üles, joostes kergel sammul vajuval lumel. Kesetjooksu tundis kergel nõksatust kehas. Astus paar vaaruvat sammu, ent siis sei-satus. Avas sineli nõõbid, lastes vingel tuulel lõõtsuda põleval rinnal. Rabelevad kogud läheduses muutusid segaseks, sula-

des ühte verest värvitud lumega. Kõik-jal valitses vaikus ning tolles vaikusel tundis Kivi tarvidust puhkamiseks. Vajus põlvili, katsudes pöörata end ja muretseda selgust heljuva udu põhjustele. . .

Otsustav heitlus oli vaikinud. Meele-heitlikus vastupanus oli murtud vaenlase pealetungid. Too heitlus oli vast viimane ja verisem. Paremate isamaapoegade read olid harvenenud ja hommikusel ao- virvendusel leiti üksiku sõduri laip. Ao- virvendus mängles ta külmanud põskedel; sinakail huulil mustas tardunud veri, millest üksikud tilgad varisenud valgesse lumevaipa. . .

Nõmme, 9. II. 30. a.

Juukselõikuri juure tuleb mees, kel pal-jas pealagi, ja tahab juukseid lasta lõigata.

„Kas pean krae ära võtma?“ küsib ta juukselõikurilt.

„Jah,“ vastab see, kuid kübara võite pähe jätta.“

„Karl, kas koorisid õuna ära, enne kui hakkasid sööma?“

„Jah, emakene.“

„Mis tegid sa siis koortega?“

„Need sõin ma kõige viimaks.“

Pärnu Pank A.-S.

Pärnus, „Endla“ seltsi majas.

Telegr. aadr.: „Pärnupank“. — Telefonid: Üldine 1-13, kassa ja raamatup. 6, juhatus 1-91. Äritunnid 9-2.

Suurem ja vanem rahaasutus Pärnumaal

Võtab raha hoiule ja maksab ajakohast protsenti.

Toimetab kõiksugu pangaoperatsioone sise- ja välismaal.

JUHATUS.

Praktiline ja ilus
kink on
 elektri-triikraud,
 -kohvimasin,
 -veekeetja,
 -juukse-
 kuivataja,
 -tolmuimeja,
 -poonimis-
 aparaat.
 -pesuaparaat
 ja muud sarnased.

Kestev rõõm peitub
 vaid aparaadis, mille
 vastupidavus ja oma-
 dused kuuluvad esi-
 messe klassi.

Valige seepärast
Siemens-Schuckerti
 saadusi!

Ilma ostusunnita demonstreeritakse Teile neid igal ajal.

Tehnika- **Hermann Oesterlein** Vene 11,
 büroo Tallinn

Tel. 7-84 ja 26-79.

A.-S. Tartu Pärmivabriku

VESIRAVILA

Tartus, Pikk t. 62. Kõnetraat 34

Dir. prof. dr. med. **L. Puusepp**

Pärmivedeliku-, söehappe-
 ja teised arstlised vannid.

Ravitsemine elektriga ja valgusega.

Massaash, duschid j. n. e.

**Ravitetakse reumatismi, närvi-
 põletikku ja närvivalusid, ainete-
 vahetuse haigust, naiste j.t. haigusi**

Asutus on avatud kella 12 h. — 8 õ.

Arsti vastuvõtmine „ 12 h. — 5 õ.

**Pulmadeks, sünnipäevaks
 ja pühadeks**

soovitan rikkalikus valikus kui
 kohaseid häid kingitusi:

Krupp-Alpakka

lauakatmise tarbeid: nuge, kahv-
 leid, lusikaid ja luksusnõusid.

Kristall-serviisid

nõud, klaasid, karahvinid, tualett-
 nõud ja serviisid, rikkalikus vali-
 kus iluasju.

Rosenthal

lõuna-, tee- ja kohviserviisid,
 luksus- ja ilunõud.

Üürinõud

igasugusteks pidustusteks.

E. W. Jürgens,

Tartus, Vana t. 17. Tel. 788. Asut. 1901

Lihavõtte-mess.

Miks abiellutakse meelsa- mini leskedega?

Uhes inglise lehes kirjutab keegi: Mehed on, mis nende suhtumisse naistesse puutub, nagu lambad. Nii nagu need oma juhile järgnevad, nii jätkub ka mõnele mehele teadmisest, et kui naine ka juba varem abikaasa oli leidnud, et see teda huvitavamaks teeb.

Pange tähele peol. Neiu, keda mitmed on tantsima kutsunud, on peagi meestest ümbritsetud, kuna seal kõrval daam, kes võib-olla veel ilusangi on, jääb istuma, sest et juhuslikult esimese tantsu ajal jäi istuma.

Mida rohkem austajaid ühel naisel on, seda rohkem tahetakse temaga abielluda.

Lesk mõistab mehele, kes restorani-elust tüdinenud, ja ka kodus igavust tunneb, mugavust luua, olgu see mugava kohakesega kamina ees ehk tema lemmiktoitudega, või jälle lõbusa jutuga. Ta mõistab meest enda külge kõita ja temale abielu kõige paremas valguses näidata.

Tema tunneb tugeva soo nõrkusi, tuju-

sid, salajasemaid soove; ta ripub tema huulte küljes, naerab ta naljade üle.

Peale selle teab mees, et lesk oma tütarlapse-unistused maha on matnud ja ei otsi oma tulevases abikaasas olematut ennast-salgamist, tarkust ja jõudu.

Lesk on ammugi juba äratundmisele jõudnud, et abielumehed on olevused õige paljude vigade ja väheste voorustega. ja et neid tuleb võtta nagu nad on ja siiski armastada.

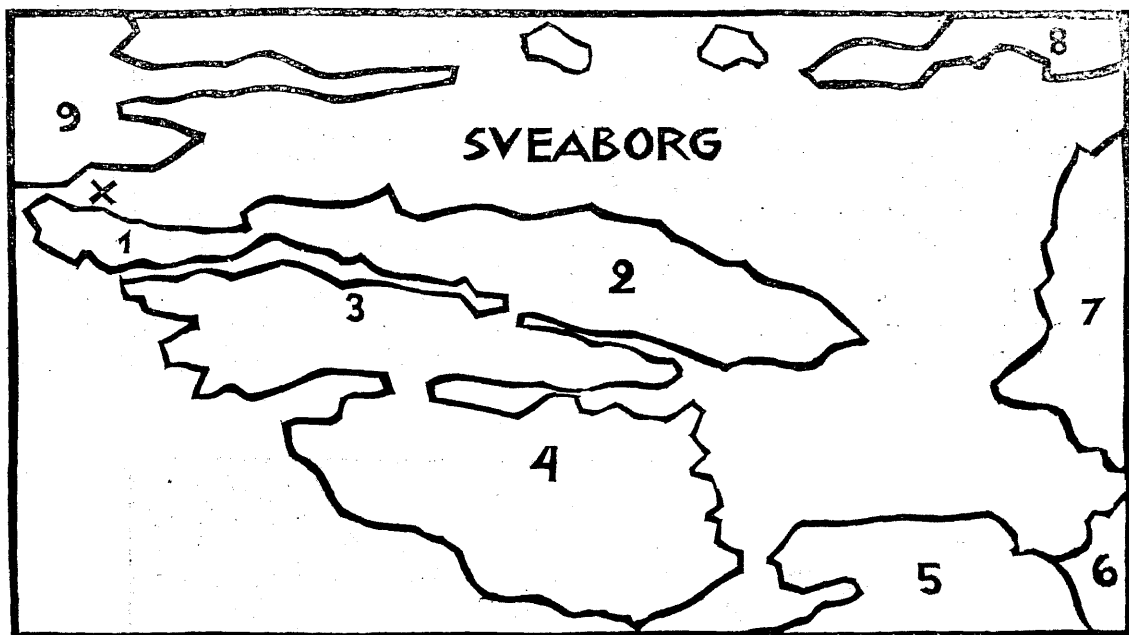
Perenaised,

Teie pühaderõöm on täielik, kui tarvitate

A.-S. „Odori“:

Küpsisepulbrit „Prima“
Sheleepulbrit
Vanilliini

Vanilliin suhkrut ja
Veiniäädikat.

„Mäss Sveaborgi kindluses“.

1906. a.

Enne kui kindluse mässust sõna võtta, pean lugejaid tutvustama veel „Põhja-Gibraltari“ ajalooa. Noor Helsingi linn, mis Rootsi kuninga Gustav Vaasa poolt 1550. a. asutati ja alguses 5 km kaugusel praegusest linnast — Vanda jõe kaldal — ehitati, ei püsinud seal kaua ja juba käsuga kuninganna Kristine poolt viiakse 1639. a. üle sinna, kus praegu seisab. Helsingi kui merelinn vajas kaitset mere poolt, sest käisid ju Peeter Suure sõjakad väed linna mitu korda tülitamas (1713). Et seda teostada, — andis kuningas käsu 1746. a. admiral krahv August Ehrensvärdile kindluse ehitamist alata. Kindluse alla võeti saared: Langern, Vester-Svarte, Lilla-Svarte, Stura Vester-Svarte, Vargen, Longern, Skotland, Kungsholm ja Sandham. — Need saared on enamjagu teineteisega ühenduses ja kui loodud kindluseks. Seda nägi ära ka Peeter Suur, kes oma pealetungimisel 1713. a. isegi saartel nr. 1 ja 5 patareid ehitas ja lahe, mis kaardil ristiga märgitud, sulges tammepalkide ja kividega täidetud kastidega laevade käiguks. — (Kastid võeti vene valitsuse ajal 1904. a. välja, kui laevatee uuesti seda laht mööda avati.)

Kindluse töö algas aga alles hiljem, nagu seda kindluse värvavate tahvlilt näeme: „Siin kuningas Frederiku käsul pandi

esimene kivi 1748. a. Sveaborg, mis ühelt poolt merega, teiselt poolt maaga piiratud, annab targale valitsuse maa ja mere üle.“

Teisel tahvlil on pealkiri: „Kuningas Gustav pani aastal viimase kivi. Endisist Hundi saartest sai kindlus Sveaborg. Järehtulijad, seiske siin kindlalt ja ärge lootke võõra abi peale.“ — Kui suur vajadus kindlusest oli, näeme sellest, et juba 1788. a., kui veel kindluse tööd pooleli, vene laevastik jälle sinna alla ilmub ja kolm aastat asjata vaeva näeb. Kindlus jääb võitmatuks. — Merepoolt oli nüüd kindlus küll müüridega kaitstud, kuid maa (Helsingi) poolt kaitsmata ja selleks nõudis ehitaja — Ehrensvärd — uut krediiti, mida aga temale keelduti andmast, ja isegi süüdistati teda raiskamises, Admiral oli sunnitud tööd pooleli jätma, lahkus Sveaborgist ja suri 4. okt. 1772 Virma kihelkonnas, Saristes, kust ta keha aasta hiljem (17. juunil 1773) suure austusega toodi esiteks Turusse ja sealt Sveaborgi, kus ka praegu puhkab Vargeni (pildil nr. 3) saarel. Peab tähendama, et ka venelaste aegu kindluses iga aasta 17. juunil kindluse ehitaja admiral Ehrensvärdi kalmul jumalateenistust peeti ja sellest osa võttis Soome kiriku õpetaja. —

Võiks veel palju selle „Põhja-Gibraltari“ kindluse ajaloost pajatada, kuid

jätan selle ruumipuudusel teiseks korraks ja asun teemile „Sveaborgi mäss 1906. a.“

Nagu vist lugejad mäletavad, langes kindlus ühes Soomemaaga 1808. a. venelaste kätte. Kui 1905. a. Eestis rahutused tekkisid ja karistussalgad siin oma karmi kätt laotasid — ei jäänud ka Soomes see teadmatuks ja õhk oli püssirohtu täis, mis iga silmapilk võis põlema plahvatada. — Ka kindlus oli ärevuses, kuid valve, mida kõvendati, ei lasknud revolutsionääridel päid tõsta ja kõik läks vanamoodi.

Rajevski — käsul miinipataljoni sõduritel sõjariistad ära.

Polkovnik Rajevski oli kindluse jalaväe-rügemendi ülem, kuna nende ridade kirjutaja rügemendi adjutandiks oli. Sellega oli esimene säde püssirohutündri sattunud, kuid plahvatus tuli hiljem. Kasutades aega, kus pataljonid just vahetamisel ja kus kahurvägi ka üheks päevaks kindluse vahi-kohuseid täitis, tõstsid viimased mässu. Oli kella 10 paiku öhtul. Kuuldes oma korterist püssilaskmist ja „hurraa“-hüüdeid, mis algasid

Kevadel 1906, kui garnisonis vastavat varustust (amuničõija wešči) välja jagati, tõstsid kahurväelased nurinat saabaste kohta. Ka varem oli samasugust varustust välja antud, kuid nurinat ei tõstetud, ja arvan, et see oli ainult põhjuseks, nagu ka pärast selgus. — 15. mail algas laagriaeg, kus kindluse jalaväest pool, s. o. 2. pataljoni, viidi laagrisse (saar nr. 7), mis Sandhami saarel, 1/2 tundi Helsingist sõita laevaga. Kuna teine pool (2 pat.) kindluse teistel saartel vahiteenistust pidama jäi. Vahetati pataljonid 15. juulil (2 kuud). Just enne vahetamist tõusis miinipataljonis nurin — ja et neid karistada, võeti laagriülema — polkovnik

saarelt nr. 4, kus kahurvägi asus, ruttasin minu saarel asuvate pataljonide kasarmutesse (saar nr. 1) ja tegin korralduse, et viibimata sild, mis saari nr. 1 ja 2 ühendas, valve alla võetaks. Selle aja sees tungisid mässajad saarelt nr. 4 2. ja 3. peale ja et nr. 2 peavahis nende oma meeskond (õppekomando) asus, oli neil kerge saar vallutada. Komandant, kes ka saarel nr. 2 asus, sai aga jalaväepataljonide abil, kes kohale jõudsid, saarelt nr. 1 vaenlase tagasi suruda ja nii jäid ajutiselt ainult saared nr. 3 ja 4 mässajate kätte. — Kella ühe paiku öösel, kui juba laskmine vaikis, käisin isiklikult peavahis ja seal ümbruses lamas mitu surnud mässajat. Ka

meie poolt oli kaotusi, kuid vähem. Nii oli tõsi taga ja ärevusega jääme ootama järgmist päeva. —

Ka mässajad ei uinunud; juba päikese tõusuga algas uuesti laskmine ja nõuti kindluse allaandmist. Põnevus läks seda suuremaks, et meie ei teadnud, mis sünnib teistel saartel, kus minu 2 pat. laagris seisis ja kus ka osa kahurväelasi ja miinipataljon asusid. Ka mereväelased Helsingis olid mässuliseks muutunud ja punase lipu üles tõmmanud. Leitn. Nimrot, kes neid seda takistama ruttas, lasti maha. Nii möödus kaks päeva, kus mõlemalt poolt tuld anti. Meie, jala- väelaste, kindluse komandandi ja staabi seisukord oli võrdlemisi raske, sest võisime endid kaitsta ainult püssituulega, kuna puudusid kahurid ja kaitsemüürid, mis nimelt mere poole ehitatud, kuna vastasel poolel kõik see oli olemas. Kolmandal päeval, kus mässajatel leib otsa lõppes, saadeti parlamentöörid komandandi juurde. Komandant — kindral Laiming — kiskus neil pagunid maha ja lubas kõiki, kes veel niisuguse häbemata ettepanekuga julgeksid ilmuda, ilma kohtuta maha lasta. — Kolmanda päeva õhtupoolikul tuli meile appi ristleja „Slava“ (puhkab praegu meie meres und, mida segavad need, kellel kasu tema kerest). Pean tähendama, et mässajate kätte sattusid ka kindluse laevad ja ühel nendest, puksiirilaev „Wöstrelil“, sõitis mässajate delegatsioon leitnant Kohanski ja Emeljanoviga „Slavale“ vastu, et komandöri eksiteele viia ja näidata vale saaresid, kus just meie, tähendab ustavaks jäänud väeosad, asusime — ja et „Slava“ siis sinna tule avaks, — nagu oleksid seal mässajad. Önneks ei läinud see kavalus neil korda ja juba kella 4 paiku p. l. avas „Slava“ tule kindluse peale, sundides mõne paugu järel mässajaid „punase lipu“, mis kindluse „standarti“ asemele üles oli tõmmatud, maha võtma ja selle asemele valge lipu kui allaandmise märgi lehvima panema.

Algas massiline põgenemine paatidel saarelt. Mässajad püüdsid Helsingi randa pääseda, kuid paljud nendest langesid kuulide ohvriks merel, teised jälle sattusid kütipolkude kätte, kes ranna oma alla võtsid ja meile appi ruttasid. Pääsis

siiski peategelane ja asja algataja — kindluse suurtükiväe st. kapt. Zion. Zion oli see, kes 10 a. teenides kindluses mässu ettevalmistuse töid tegi ja ka teisi endale abiks valis — nagu ülalpool tähendatud leitn. Emeljanovi ja Kohanski. Kurvalt lõppes mässajate saatust: peale 500 mehe anti väljakohtu alla ja nendest ligemale 50 lasti maha.

Saarel, kus praegu Soome lennuvägi asub — „Sandhamil“ — on nende mässajate hauad mere kaldal — liivas. Pean tähendama, et Soome punased mässust osa võtsid ja et paljud nendest siin surma said. Nägin ise neid surnukehasid, mida kümnete kaupa lootsikutest leidsime.

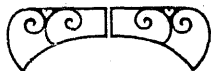
Zion põgenes Inglismaale, seal oma tööd jätkates, ja 1917. a., kui algas revolutsioon Venes, tuli uuesti tagasi Sveaborgi. Kerenski andis temale tagasi kindluses vana koha; ülendas alampolkovnikuks (narowne so swerstnikami), andes palju teisi eesõigustusi. — Kuhu jäi tema peale vene vägede lahkumist Soomest — ei mäleta, kuid arvan, et see tark, kaval ümberristitud juut praegugi veel elab ja kes teab mis või kelle nime all Venemaal töötab. Pean veel juurde lisama, et Zioni abikaasa eestlane oli — kellegi kirikuõpetaja tütar Tallinna ümbrusest. Elas meheta, kui see Inglismaal oli pagus, Soomes, Helsingis — väikese lapsega.

Ligipandud pilt on ühe mässuliste poolt kinni peetud kooliõpilase maal saarel nr. 3.

Kindluse mässu tunnistajaks oli minu kaasvõitleja kolonel K. Parts, kes sel ajal kindluse rügemendis vabatahtlikuna teenis. Peab tähendama veel, et Jaapani sõjast osavõtjad, kes Port-Arturis selle langemise ajal teenisid, koledamaks nimetasid Sveaborgi tuld, kui seda oli Port-Arturi oma, kus laskjad kaugemal ja laskmine harvem. Kuna aga Sveaborgis mässajad kuulisid ei hoidnud ja tuli tõesti põrgulikuks muutus.

Peale mässu mahasurumist olid paljudel hoonetel suured augud sees ja seinad purustatud. Kui veel püssirohukelder saarel nr. 6 õhku lendas, oli värisemine nii suur, et Helsingis paljudel majadel aknad purunesid ja väikene laps õhu surumisel ühest aknast välja visati.

A. Simon.

Ühe armastuse lugu.

Künkal paljude väikeste järvede vahel seisab vana üksik paju. Paljude sajandite tuuled on puhunud ta okstes ja ta seisab hämarikus kui muinasjutupuude vastu terashalli taevast. Mootorratas põriseb mäekünkast üles, kaks inimest astuvad temalt maha, vaatavad silmapilgu ringi ja asuvad hoolsasti tegevusse. Nad võtavad suurest seljakotist piirituskeetja, panni, mitu taldrikut ja lusikat, nad keedavad omeletti munadest ja suitsuvorstist — ja kõike seda teevad nad täie tõsidusega. Ainult kord ütleb suurem — umbes kahekümneaastane noormees: „Sa oled saamatuim inimene, keda kunagi olen näinud.“ Teine on nimelt noor tütarlaps, ja üks nendest, kes keetmisest midagi ei tea. Ta on unustanud rasva pannile panna ja nüüd on pulmaroog kõrbenud. Nad abiellusid nimelt täna ja viibisid pulmareisul. See on suure võitluse algus. Teddy vanemad olid pärast asjatuid katseid, sundida Teddyt sellest mõttest loobuma, talle seletanud, et nad seda abielu üldse teatavaks ei võta. Ja Lore ema oli valanud palju pisaraid. Aga ta oli peagi aru saanud, et siin pole palju pafata: kui Lore tegi kord juba niisuguse näo, nagu tal oli mõnikord juba viieaastasena, siis ei saadud enam ta meelt muuta. Miks aga ei tahtnud nad rahulduda kihlusega ja kolm-neli aastat oma armastust läbi katsuda, enne kui siduda end eluajaks. Nad olid vastanud, et kui nad elavad kui mees ja naine, võivad nad oma armastust hoopis kergemini läbi katsuda ja sidumisele eluajaks ei või juttugi olla. Üks oli teisele vandunud teda kohe vabaks anda, kui see seda soovib. Nad ei tahtnud ka oma elus mingit muudatust ette võtta: Teddy pidi jääma elama oma vanemate juure, kuni ta on saanud arstiteaduse doktoriks, ja Lore tahtis ka edespidi kunst-

tööstustöökojas joonistada tapeti- ja riidemustreid. Neil ei pidanud olema ka lapsi, esiteks — aga miks loetella põhjusi? „See on ka üldse sinu pärast,“ oli Lore öelnud oma emale, „mis puutub minusse, siis ei vaja ma vaimulikku ega registreerimisametit.“ See oli kõik; nad tahtsid seni teineteist armastada, kuni nad üksteisele armsad olid. Kui kaua see kestaks, seda nad ei teadnud; võib-olla teab seda igivana puu, mille lehtedes laulab meloodiliselt öhtutuul. Lore tegi ettepaneku: „Saame iga kolme aasta järel jälle kokku selle puu all, meie pulmapäeval ja samal tunnil. Ja igal juhul, ükskõik kas oleme veel koos või juba lahus. Kas tahad?“ Teddy tahab seda ja ettekavatseja nagu ta on, lisab ta juure: „Kui ma enne seda teist korda abiellun, siis juhin oma naise tähelepanu sellele, et me siin kokku saame: 29. mail, kell 6 öhtul. Ja ka sina pead seda tegema, see on vanne.“ Nad kõnelevad oma pulmapäeval lahutusest, nagu üsna noored inimesed kõnelevad surmast, mis ei valmista neile hirmu, vaid millele elu annab oma sügavaima magususe.

Lore tühjeneb oma taldriku ja lausub: „Ma ei kujutle, et ma ühel heal päeval sind enam ei armastaks — ei! Aga kuni oma elulõpuni ühtki teist meest mitte tunda — seda ei kujutle ma ka mitte. Ma tahaksin sinuga alati ühte jääda — aga ma tahaksin ka kole palju läbi elada, midagi hullu ja metsikut tahaksin ma üle elada, ja üldse kõike, mis on . . .“ Teddy ei lausu silmapilguks midagi ja mõtleb järele. Ta naise tunnistused ei pane teda imestama ega haava teda, nad on „täitsa kui Lore“, täitsa nagu tütarlaps, keda ta armastab, täis otsekohesust ja saladust. Ta ise pole saladuslik ega ebaotsekohene, aga ta ei suuda öelda sama avameelsu-

PHILIPS

duo-kokkuhoiulamp — ideaalne
valgusallikas ideaalsele kodule — —

Üks lamp — kaks valgust!

Nõudke igas lähemas äris.

sega: „Muidugi armastan ma veel mitmeid teisi naisi,“ ja nimelt seepärast, et see mõte teeb talle lõpmata valu. Ta ei oska kujutella, kuidas siis oleks, kui ta lakkab Loret armastamast, ja kas siis kõigest, mis muidu

Lore ja kõigutab pateetlikult oma lusikat, enne kui ta selle puhastamiseks suhu pistab: „Mis ka ei juhtuks!“

Päike läks looja ja kaks noort inimest istusid jälle oma mootorrattale.

ta südamele armas on, talle veel midagi järele jääb. Aga ta ei oska seda väljendada ja nii siis ütleb ta lihtsalt: „Ah, tühi jutt!“ ja lisab juure: „Sõpradeks jääme igal juhul!“ — „Igal juhul“ hüüab

Igal õhtul läheb Teddy oma naisele töökoja juure vastu. Kuu alul lähevad nad teatrisse või tantsulokaali, kuu keskpaigas kinno, kuu lõpul aga... Üks kroon viiskümmend,“ ütleb Teddy, „ja sinul?“

„kaheksakümmend senti. Aga ma saan homme avantsi.“ See on ainuke lohutus, sest Teddy isa ei anna mingil tingimusel enne esimest taskuraha. Ta tegi seda juba varemalt vastu tahtmist, aga sellest abielust saadik, mida ta „kaasa ei tee“, kasutab ta iga juhust, et pojale anda tunda ta rippuvust. Noh, rahaga ei ole asi nii hull. Nad lähevad siis koju Lore tillukesse neiutuppa. See pole põrmugi igav, sest neil on rida ühiseid huviseid: Lore tahab nimelt õppida kunstiajalugu ja Teddyle teeb kirjeldamata headmeelt tuua talle raamatukogust vajalisi raamatuid ja teda õppimisel aidata. Ta ise tunneb huvi sotsiaalhügieeni vastu ja tahaks ka hiljem, kui ta juba arst on, sel alal tegev olla — seal sobib imehästi, et Lore ingliskeelsed teosed, mis eriti tähtsad on, tõlgib talle nii kergesti ja mänglevalt. Nii istuvad nad sageli üle kesköö raamatute kohal ja Lore, kes peab väga vara tõusma, väsib mõnikord nii äkki ära, et Teddy peab ta riidest lahti võtma ja voodisse kandma nagu väikese lapse. Neil on ka ühised mured: seal on Teddy lühike nägemine. Siis Lore ema maksahaigus, mis vajab pikaldast ja kulukat ravitsemist, millise aja jooksul mootorratas on rännanud pan-

dimajja, nii et neil nüüd on ka ühised võlad! Kõik on nii nagu ehtsa abielupaari juures — kuni ühe asjani. Tuleb nimelt ette, et Teddy ütleb: „Homme pean su kahjuks üksi jätma. Ema palus mind nimelt teda ooperisse saata. Isa ei saa minna.“ Nii see ka on: Teddy usub nimelt järeleandlikkuse lepitavale mõjule. Teda haarab, et ta vanemad ei taha tunnustada Loret, aga ta ei pane seda neile pahaks, see on juba kord ta loomus. Lore aga leiab, et see on ta iseloomunõrkus ja ta tunneb seda äraandmisena. Neil õhtutel istub ta üksinda kodus ja mõtleb kõikisugu mõtteid. Kui ta tule kustutab, et magama uinuda, on ta üsna imestanud, kui kaugele võib naine oma mõtetes eemalduda mehest mõne tunni jooksul.

*

Muide pole aga õige, et Teddy seltskonnas, mis veebruarikuus ta ema juures koos oli ja kus ta täitis ainukese poja kohuseid, end tundis väga mõnusalt ja kaugel igast Lorest. Otse selle vastu, ta oli olnud nii hajameelne, et ta proua Kittyt oli kõnetanud ta teise mehe nimega, kuna tal oli juba neljas mees — ta oli ka juba kahekümnekuue aastane. Proua Kitty polnud selle üle sugugi pahane, otse

Pärnu

on kaunim suvitas- ja supellinn Eestis.

Hooaeg 1. juunist — 1. septembrini.

Saadaval: *muda-, raba-, söehappe- ja teised tervisvannid.*

Avatud uus söehappevannide osakond.

Üksikasjaliste andmete saamiseks pöörduda
supelinspektori poole, aadressil:

Pärnu, supelinspektorile.

selle vastu, ta kutsus ta ühte vaiksesse nurka ja küsis, kas see tõsi on, et tal on naine, õige, seaduslik naine, kes ta käest ei saanud ei raha, ehteid ega siidsukki? „Ta oleks pidanud abielluma rikka mehega ja teiega pidama vahekorda. Ja paari aasta pärast, kui te juba küllaldaselt oleksite teeninud ja kui armastus oleks ikka veel olnud sama suur — siis oleks ta võinud end lahutada lasta ja teiega abielluda.“ Jah, Kitty oli maailmatark, see oli väljaspool kahtlust. Seepärast nägi ta ka, et ta ettepanek tuli liig hilja ja seepärast tegi ta teise: „Ma kõnelen teie isaga. Võib-olla ka teie emaga, aga kõigepealt teie isaga, sest mees-tega läheb see mul ladusamini. Ma olen teie liitlane!“ Käepigistus. Ja nii kõneles Teddy peaaegu tund aega ainult Lorest, see oli sula tõsi. Ja mõtles vahepeal ikka jälle, et ei tea, kas ta juba magab...

*
 Ei, Lore ei maganud. Ja laskis ühel oma kaaslannal

augu pähe rääkida, temaga kontserdile minna. „Suurim Ameerika jazzorkester. Selline tuleb ainult iga kolme aasta järel Euroopasse. Sa ei saa nädalal ajal seda rütmi oma jalgadest välja!“ Ja kuna sõbrannal täitsa õigus oli, mindi pärast kontserti tema ateljeesse koos kõne tuttavaga, kellega kontserdil oli kohatud, pandi grammofon üürgama ja tantsiti, nii et alumise korra pahased üürilised uksele tagusid. Lore tantsis Maurusega, too oli maalikunstnik, ja ta tantsis ühe filmiinimesega, kes kaks korda oli käinud Ameerikas. Maalikunstnik ütles talle, et ta olevat ennekuulmatult ilus ja ta võivat saada üheks hiilgavamaks naiseks, kui teda aga näeksid linna rikkamad härrad. Filmiiinimene arvas, ta peaks ainult saama Ameerikasse, et karjääri teha oma heleda peaga ja oma tublide energiliste kätega. „Teie võita filmi minna — ma sobitan teile koha, näitlejaks või kostüümijoonistajaks; seal teisepool lompi

proovitakse mitmeid alasid, enne kui lõplikult otsustatakse. Ja kuidas õpitakse seejuures tundma elu ja inimesi!“ Lore oli maitsnud mõnda korda likööri ja väga palju tantsinud, ja aegamööda jäi ta üsna vaiksaks. Ta unistas enda ette. Muidugi mõista jääb ta oma töökotta ja Teddy juure. Aga — kui palju elusid oli elada, vasakul ja paremal tema omast!

*

Siis sõitis filmiinimene Ameerikasse ja Kitty Põhja-Aafrikasse, veel enne kui ta jõudis kõnelda Teddy isaga, ja Euroopa südamesse jäid kaks noort inimest, kes kogu päeva olid kibedasti tegevuses ja

alles kella seitsmest öhtul võisid mängida meest ja naist. Tuli suvi oma mootorratta-väljasõitudega, sügis paljude uute töökavatsustega, tulid kuu esimesed päevad ühiste lõbustustega ja kuu viimased päevad ühiste rahamuredega. Lore tennis nüüd juba üsna hästi ja kirjutab kunstiajaloolisi artikleid ajakirjadele, aga

Luteri kirik ja õpetaja maja Vormsis.

oma mehe vanemaid ei tunnud ta ikkagi veel ja jõululaupäeval nuttis ta kui veevärk, sest et Teddy alles pärast vanemate juures jõulupuul olemist tuli tema juurde ja pealegi üsna hilja. Ma ei tea tõesti mitte, miks mõned inimesed teatud kalendripäevadel eriti tundelised on.

Kui aeg läks juba kevade poole, istus Kitty ühel päeval Teddy ema juures, kui Teddy ülikoolist tuli. Kitty oli pruun nagu pähkel, seda polnud ta aga tänu Aafrika (jumaluke, kui kaugel oli Aafrika ja mees, kes teda sinna saatnud), vaid Friedenau päikesele, sest seal asus ta uus maja. „Nii pruun olen ma läbi ja läbi!“ ütles ta, kui ta Teddyga silmapilguks üksi jäi, ja lisas kohe juure: „Ma olen ju teie liitlane! Teie peate minu juure tulema ja me harutame läbi, mis teha tuleks.“ Järgmisel päeval läks Teddy tema juure ja Kitty võttis ta vastu oma varjulises aias, kuhu ei tunginud ühegi kutsumata silm. Kui Teddy ära läks, oli ta väga kurb, sest

ta oli Loret petnud, ta ei teadnud, kuis see oli sündinud või kuidas ta oleks võinud sellest hoiduda. Ja nüüd oli tal pöörane hirm, et midagi seisab tema ja Lore vahel, kuigi ta kindlasti midagi teada ei saa, aga armastus oli äkki mingi õudus, mitte õnnelikuks tegev kindlus, vaid alaliselt ähvardav hädaoht.

„Teddy, mis sul on?“

Lore nägi kohe, et midagi teda rõhub. Ta oli kiiresti joosnud töökojast, nii et tal polnud aega olnud kübaratki pähe panna, ta juuksed oli segamini. — Ta nägi veetlev välja. Äkki tundis Teddy oma armastusehoogu ja õnnelik selle üle, et seiklus Kittyga seda armastust polnud nõrgendanud, langes ta Lorele keset tänavat kaela.

„Oh, milline narr sa oled!“

„Ei, ta polnud mingi narr, ta oli ainult oma kahekümnekahe aastaga ehtis abielumees, üks neist meestest, kes on leiutatud abielu jaoks. Ta suutis kinni hoida suurt, tugevat tunnet.“

*

Teisiti oli aga lugu Lorega.

Tuli aeg, kui ta käis ringi rõhutuna ja piinatuna ja ühel päeval teatas ta ilma

pikema sissejuhatuseta, nad pidavat endid lahutama, sest ta armastavat üht teist meest. See teine mees oli maalikunstnik Maurus. Ta oli teda kaks-kolm korda näinud oma sõbranna juures, viimasel korral oli teda koju saatnud, oli teda autos suudelnud — ja siis oli see sündinud, ühest sekundist teiseni. Ja Teddy — ta oli ehtis abielumees, talle näis see arusaamatu, et Lore ikka ja alati ei või armastada ainult teda, aga ta oli ju ka kahekümnekahe aastane ja suuremeelne. Ta ütles Lorele, et ta on vaba ja et ta jääb alati ta sõbraks, aga lahutuseasja pidavat ta siiski veel järele mõtlema. „Ah Teddy,“ hüüdis Lore ja langes talle nuttes kaela, „iialgi ei leia ma paremat kui sina. Olen mina ka üks õnnetu olend, et pean armastama üht teist.“

Aga ta pidi. Kui ta mõtles Maurusele, värises ta õnnest. Ja kui ta Teddy pärast (ta nägi ometi, kui õnnetu oli Teddy) kaalus küsimust endast võitu saada ja maalikunstnikku enam kunagi kohata, siis tundis ta end nii viletsana, nagu peaks ta eluajaks loobuma kõigist elurõõmudest. Teddyle oli see palju raskem, kui ta seda ise oli uskunud. Suurte kõneluste pateetlikkudel tundidel on õilsameel-

O-ü. „Alko“ Viljandis

Veinid, vahuveinid, liköörid ja napsid kõige kõrgemate auhindadega näitusel ja näitusmessil 1925. aastal „Grand Prix'iga“ kroonitud.

I järgu joogid kõikides sellekohastes kauplustes ja restoranides saadaval.

Kauplus: — **Viljandis, Tartu tänav nr. 7.** Telefon 39.

Vabrik ja pealadu: **Viljandis, Lossi t. nr. 34.** Telefon 23.

Ladu ja kauplus: **Tallinnas, S. Karja t. nr. 20—8.**

A/S. K/m. „**Estika**“ — Telefon 12-67.

sus kaunis kerge. Paljudel nädalapäevadel aga, mis järgnesid ja millistel Lorel oli tema jaoks ainult mõni lühike tunnike, tundis ta end üsna viletsana ja tahaplaanile surutuna. Ta ei teinud etteheiteid, aga ta süda oli siiski neid täis. Mõnikord läks ta Kitty juurde. Aga Kitty veetlus oli ta armastuse vähendamiseks siiski liig nõrk. Ka Lorel oli raske. Ta oli maalikunstnikku kirglikult armunud, vähemgi halb sõna kunstnikult läks tal kuni elunärvini ja piinas teda. Ja kunstnik ütles talle palju halbu sõnu, sest ta oli ääretult armukade Teddy peale. Ta ei suutnud mõista, miks Lore pidas kinni sellest abielust, mida see ometi polnud, kuna mees ei teinud midagi ta elu ülalpeeks ega isegi elanudki ta juures. „Kui see oleks õige abielu,“ ütles ta, „siis ma poleks armukade. Siis ma saaksin aru, et sul on kohustised ja see või teine hoiab sind tagasi. Nii aga on ta ainult su seaduslik armuke!“ — „Ei, ta on mu sõber,“ ütles Lore. „Ta on mu sõber, kuigi ta teab, et ma sind armastan. Kuis ei peaks ma siis talle tänulik olema?“ Kõike seda ei uskunud aga kunstnik. Ta oli palju vanem kui Lore. „Võiksin olla peaaegu su isa,“ ütles ta, „ja ma võin sulle kinnitada, et kogu see sõprus ja tänulikkus on tühjad sõnad. Sa ripud ta küljes, see on kõik!“ — „Muidugi mõista ripun ma ta küljes, aga sind armastan ma!“ ja Lore tahtis end kunstnikule kaela heita, aga see tõukas ta endast vihasele eemale, nii et Lore peaaegu maha kukkus. Ja kunstnik ütles isegi, et ta ei taha teda enam iialgi näha ja laskis sündida, et Lore nuttes lahkus ateljeest. Lore helistas oma mehele: „Teddy, ma olen nii õnnetu!“ Ja see helistas Kittyle ja ütles oma külaskäigu ära, läks Lore juurde ja lohutas teda. Homme olevat kõik jälle hea. Järgmisel päeval oli Maurus küll „jälle hea“. Ta tuli

Lorele tööle vastu ja oli ta vastu väga õrn — aga äkki teatas ta talle, et ta olevat petnud teda. Jah, ta olevat petnud teda: armukadedusest, kättemaksust, vihast — ühesõnaga: armastusest. Lore oli hävitatud. „Teddy, kallid Teddy, aita mind!“ mangus ta hiljem, „aita mind, et ma enam tema juure ei lähe ja ma teda enam ei pea armastama!“ Tal polnud enam mingit arusaamist sellest, mis ta Teddylt nõudis, harjunud sellega, et seadis üles nõudeid ta armastusele, nagu poleks sel üldse piire. Teddy aga ütles: „Ei, ma ei saa sind aidata, sest sa lähed kindlasti jälle tema juure ja nimelt kõige hiljem homme. Kuna see aga sünnib minu pärast, et ta sind nii piinab, siis peame küll lahku minema.“ Ja selle juure jäi ta kindlaks. Kuna ta enam ei tulnud talle tööle vastu, kuulus Lore kogu vaba aeg Maurusele. See aga ei saanud seepärast sugugi rahu, vaid piinas teda kahtlustustega, et ta oma abikaasaga salaja kokku saab. Ja see kahtlustus ei olnud põhjendamatu.

Kord oli ta Teddy palunud ühte väikesesse kohvikusse, sest ta oli oma pesu hulgast leidnud mõne ta taskuräti, ja teinekord, et ta tahtis temalt paluda üht raamatut, ja kolmas kord, et tal lihtsalt tarvidus oli teda näha. Kõik need kokkusaamised olid sündinud üsna salaja, kõiki ettevaatusabinõusid tarvitusele võttes, ühes kõrvalises linnaosas ja varahommikul tunnil. Maurus armastas kaua magada. Pahem veel kui ta armsama oma oli talle ta enese armukadedus. Pärast seda kui kunstnik oli Lorele nii halastamatult teinud valu, ei leidnud see enam rahu. Eriti kui ta oli Maurusega tülitsetanud — ja see sündis sageli —, siis ei leidnud ta kogu päeval rahu. Sellal kui ta skitseeris tapetimustreid ja glasuuriga võõpas tuhatoode, pesitsesid ta peas piinavad mõtted; ta mõtles ilusale paruniprouale, keda Mau-

KALATÖÖSTUS

FEDOR MALAHOV

Asut. 1890. a.

TALLINNAS, VÕRGU TÄN. Nr. 1.

Asut. 1890. a.

soovitab oma ladust suures valikus mõõdukate hindadega: eht Tallinna KILU, SPROTTE õlis ja SKUMBRIA tomaadis, delikatess-kilu „**Extra**“ plekk-ämbrites, headuse poolest võrdsed karbikiludele, hind palju odavam.

rus selle mehe ülesandel maalis, mõnikord teatas ta äkitselt, et on haige, viskus autosse ja sõitis keset päeva tema juure. „Jää ometi siia,“ ütles maalikunstnik talle siis, „jätä see rumal joonistamine ja jää minu juure. Siis sa tead vara ja hilja, mida ma teen!“ Aga Lore ei tahtnud seda siiski mitte, kuigi talle töö nüüd vastu-meelt oli, samuti kui see talle varem oli valmistanud rõõmu. Juba aasta aega oli ta teinud kõige hädatarvilikuma, ei olnud midagi juure õppinud ega sepitsenud uusi plaane. Armastus Teddy vastu oli ta jõudu kahekordistanud — armastus Mauruse vastu oli selle halvanud.

Nii läheneb pulma kolmas aastapäev, päev, mil nad olid vandunud kohata teineteist vana paju juures. „Maurus, homme ma ei saa tulla sinu juure . . .“ Veel on võimalik leida ettekäänet, ema haige, onu Ameerikast saabunud, eriülesanne eritasu eest . . . Aga Lorel on tunne, et niisugune argus räägib vastu vande vaimule. Tekib tüli, nagu ei kunagi varem. Maurus nimetab teda lapsikuks haneks, rumalaks eesliks, petiseks maoks ja viimaks hoiab ta kõrvad kinni, et mitte kuulda Lore „rumalaid põhjendusi“ ja olles kurt ta õrnadele põhjendustele, karjub ta Lorele:

„Ma keelan seda sulle!“

Lore vaatab talle tardunult otsa. Näeb, meeleheitel ja ühtlasi kainenedes, isanda nägu, igivana käskija ja mehe nägu, kes arvab armastuse kõrval omavat õiguse ja seda õigust tahab maksta panna.

„Soo, sa keelad seda mulle?“

Nüüd näeb mees esimest korda seda nägu, mida ema tundis juba viieaastase Lore juures, õrna õitsevat lapsenägu kindlate, metalliste silmadega, mis täidavad kogu silmatühemuse. Aga maalikunstnik ei tea, mida teab Lore ema: et seal ei ole siis enam midagi parata.

„Jah, ma keelan seda sulle!“

On prantsuse vanasõna: ära puutu kirvest. Maalikunstnik aga puutus kir-

vest, naise õrna kohta, ta vabadustungi. Mees oli kõnelnud talle kui isand — ja oli nii naise vabastanud ta armastuse orjusest.

*

Vana paju annab õige natuke varju jääkülmade vihmapihangute eest. Abielurahvas on sel aastal hilinenud. Lore, vihmakuues, müts sügaval üle kõrvade, külmetab ja ootab juba peaaegu tund aega. Juba veerand tundi nutab ta. Torm ja vihm olid matnud mootorratta mürina ja nüüd on juba hilja pisaraid kuivatada. Üleni, üleni porine spordiülikonnas mees hüppab mootorrattalt.

„Teddy, miks nii hilja?“

Teddy on väga rõhutatud ja ei taha midagi öelda. Ei, selle taga ei peitu mõni naine. Ei, ta ei olnud ka unustanud, ta ei olnud kõhelnud, kas tulla . . . Aga kui ta tingimata teada tahab: ta vanemate juures oli täna olnud suur seltskond. Ja nad polevat aru saanud, et ta sellegipärast peab minema Lore juure . . . nad olid Lore kohta öelnud inetuid sõnu. Seal oli ta oma asjad kokku pakkinud ja kodust lahkunud.

„Kolme-nelja kuu pärast olen ma doktor,“ räägib Teddy, „ja mul on kassaaarsti koht. Ja senikaua saan ma ikkagi kuidagi läbi, kas tundidega või kui üksitantsija.“ Seal langeb Lore talle kaela, sest oli katkenud üks neist kuulsatest raudkummidest, mis ta südant piirasid. Ah, see Teddy! Nüüd on temast ometi saanud õige mees.

„Meie otsime toa, Teddy, tillukese, veetleva toa ja mina tulen sinu juure ja teen ta sulle õige mugavaks. Ma toon kõik oma raamatud sinu juure ja me töötame koos ja ma isegi . . .“ Ta tahtis öelda, et ta tahab isegi keeta — selle vastu protestib aga vana paju, ta raputab neile kaela külma vihma, nii et nad kiiresti astuvad mootorrattale ja sõidavad oma uude abiellu. Loodame, et nad jäävad nooreks ja suuremeelseks, kuni nad on küllalt vanad, et minna lahku kahetsuseta.

!!!HOOLITSEGE, ET PIIM EI RIKKUKS!!!

Tarvitage ilmakuulsaid, roostekindlaid, ühest tükist pressitud
TAANI FREDERIKSBERGI „F. M.“ VABRIKU

piimaveokanne

„F. M.“ kannud on kolmekordselt tinutatud.
Korraldage ühistellimisi piimaühingute kaudu!

P. K. „ESTONIA“

Tallinnas, Jaani tänav nr. 6.
Kaubaosakonna kõnetraat 20-90.

Mänguvõlg.

Hilda jalutas pikkamisi mööda rue de Longchamps'i. Ta oli äsja lipsanud väikesest korterist, kus ta härra Gérard de Melifaniga oli maitsnud truudusemurdmise magus-haput vilja. Igal teisipäeval ja reedel pettis Hilda Bolizzo oma meest metronomi reeglipärasusega, sellal kui härra Bolizzo oma vaimlist ja kehalist jõudu pillas õnnemängudel ja hobuste võiduajamistel. Härra Bolizzo mängis kirglikult ja kaotas enamail juhtudel, eriti baccarat' juures. Hilda mõtles sel aprilli pealelõunal vaevalt oma mehele. Ta mõtteid täitis alles hiljuti läbielatud magus koosviibimine ja ta tänas saatust, mis tal lubas täita ta romantilise südame salajasi soove. Kui ta oli jõudnud Victor Hugo avenüü nurgale, tervitas teda keegi võõras, kes seisma jäi ja talle ütles:

„Proua Bolizzo, kui ma ei eksi?“

Hilda uuris oma mälu, aga leidnud sealt midagi. „Mu härra, ma arvan, teie vahetate mind kellegagi ära . . . ma olen . . .“ — „Teil on täitsa õigus, armuline proua,“ jätkas võõras mahedalt, ma ei tunne teid. Sellest hoolimata tean ma, kes teie olete . . .“ — „Vabandage, mu härra . . . mul pole kahjuks aega . . .“ Tundmatu astus Hildale üsna lähedale ja ütles usaldavalt: „Palun vabandust, armuline proua, kui teid kinni pean . . . See on aga meie mõlema huvides, et mind kuulata . . . Seda küll! . . . Olen kindel, et teie ei kahetse, et jäite seisma, kui ütlen teile, et tulite praegu oma armukese, härra de Melifani juurest, tema korterist Belles-Feunilles tänaval nr. 166, paremat kätt, alumisel korral; et teie külastate teda seal igal teisipäeval ja reedel kella 4 ja 7 vahel ja et olete abielus härra André' Bolizzoga, spordiklubi liikmega, kes sellest midagi ei tea, vähemasti tänaseini mitte.“

Jäine värin jooksis Hildal üle selja. Ta silmade ees rullus lahti draama, mille pro-

loogiks tundmatu rahapressimiskiri ja epi-loogiks härra Bolizzo revolver. Sest ta mees polnud seda laadi, kes abielulise truuduse asjus mõistaks nalja. Ta vaatas tundmatule kindlalt otsa ja vastas siis lühidalt: „Kui palju nõuate vaikimise eest?“ — „Armuline proua,“ vastas mees veel mahedamalt, „mul on väga kahju kõnelda teiega sel kombel, aga mis parata, elu on kallid, ja mina . . .“ — „Kuupalju siis?“ — „Ma arvan, et kui te mulle homme toimetate kümmetuhat franki, siis ei saa teie mees kunagi teada saladust, mida tunneme ainult mina, teie ja härra de Melifan.“ Hilda kõhkles silmapilgu ja tähendas siis: „Mu härra, teie olete häbematu. Aga kuna teie laadi inimestega ei kaubelda, siis palun teid homme hommikul kell 11 olla mu korteri tagatrepi juures, kus mu toatüdruk ulatab teile ümbrikuga nõutud summa.“ Tundmatu kergitas kübarat ja pomises: „Armuline proua, seda ma ootasin teie healt südameilt ja teie arukuselt.“ Siis eemaldus ta rahulikult sammul. Hilda peatas just möödastõitva üüriauto, andis autojuhile oma aadressi ja laskus istmele. Ta pea käis ringi ja ta sulges oma ilusad, tihedaist ripsmeist varjutatud silmad.

*

Järgmisel hommikul võttis ta kastikesest, kus ta hoidis alal oma väärtpabereid, tshekiraamatut ja raha, kümnetuhandefrangilise paberraha. Pärast küpset kaalutlemist loobus ta asjast politseile teatamast ja jõudis otsusele, et parem on asi lõpetada oma käel. Kui tundmatu kordaks oma väljapressimist, oleks veel küllalt aega tarvitada seaduse abi. Kui ta rahapaberid pistis ümbriku sisse, tuli talle ei tea kust mõte teha neile mingisugused märgid. Ta kritseldas iga paberraha nurgale neli ristikest. Miks ta seda tegi, ei teadnud ta sel silmapilgul öelda. Tal polnud sellega min-

Veinitehas „Viktoria“

Pärnus, Väike Jõe tän. 7. Kõnetraat 347.

Paremad kodumaa naturaalveinid. Kroonitud suure kuldaurahaga.

Vana Õuna, Must Sõstar, Vaarik, Pihlaka, Lauavein, Marjavein.

Hinnad odavad.

Jällemüüjatele %/o %/o

Hinnad odavad.

git kindlat eesmärki, see oli juhuslik tuju. Ta kutsus toatüdruku, andis talle hooletult ümbriku, just nagu oleks tegu mingi õige igapäevasega, ja ütles talle, et ta annaks ümbriku herrale, kes kella üheteistkümne ajal ootab tagaukse ees. Kella veerand kaheteistkümneks muutus Hilda nii rahutuks, et ta helistas toatüdruku. Kui Julie ilmus, küsis ta temalt teeseldud ükskõiksusega: „Muuseas, kas see mees, kes pidi tulema vene kunstnikkude loterii looside järele, käis juba siin?“ — „Jah, armuline proua,“ vastas Julie. „Kas ta ütles midagi?“ — „Ei, armuline proua, ta võttis ainult ümbriku vastu ja lahkus sõnalausumata.“ — „Väga hea . . . ärge unustage mu rohelist õhtukleitit valmis panna. Härra on ühe oma sõbra kutsunud õhtusöögile.“ — „Väga hea armuline proua.“

*

Härra Bolizzo astus salongi. Ta näol helkis rahulolev naeratus. Ta palus oma sõpra härra Le Hautvale'i, kes samuti oli spordiklubi liige, tugitoolis istet võtta ja lausus portveini valades: „Mu naine hilineb nagu harilikult. Te peate teda juba vabandama.“ — „See on ilusate naiste eesõigus ennast oodata lasta,“ vastas härra Le Haut-

vale naljatades. „Kui minu oma on punkti-pealne, aiman ma kohe halba.“

Ilmus Hilda. Ta nägu ei ilmutanud midagi viimase kahekümnenelja tunni jooksul läbielatud ärevusest. Ta teretas lahkelt härra Le Hautvale'i, kes leidis ta olevat veetleva, ja lobises temaga. Nad olid jäänud kahekesi, sest härra Bolizzo oli kutsunud kõrvaltuppa telefoni juurde. „Minu kallis, armuline proua,“ ütles härra Le Hautvale naeratades, „pean teilt tuhat korda paluma vabandust.“ — „Aga miks siis?“ — „Eile pealelõunal kaotas teie mees mulle mängus 400 louis-d'or'i. See oli mulle väga ebameeldiv, sest ta ütles mulle hiljem, et ta on parajasti kuival ja peab teid, armuline proua, paluma teda välja aidata. Mul on väga kahju, et ma põhjust andsin teile kuidagi tüli teha.“ — „Kuis nii, ma ei tea sellest midagi. Kas ta — —“ — „Olge üsna rahulik, armuline proua, teie abikaasa tasus mulle oma võla, nagu kord ja kohus, kahekümne nelja tunni jooksul.“

Hilda mõtiskles silmapilgu, kummardus siis härra Le Hautvale'i poole ja lausus viivitades: „Kui teie tõesti tunnete end nii süüdlasena, kallis sõber, kas poleks siis kõige parem, kui kergendaksite oma südant

Osakeyhtiö

A. Le Coq'in **olutpanimo**

suosittelee taatusti hy-
viä valmisteitaan: vaa-
leata ja tummaa

olutta, portteria,

**simaa, limonaadia, selters-
vettä ja sodaa.**

ja annetaksite natuke oma kergesti võidetud rahast heategevaks otstarbeks?"

„Aga muidugi! Mida kõike ei tehta ilusa naise heaks! Kas tuhandest frangist aitab?" — „Aga muidugi. Mu südamik tänu teile 22. ringkonna puudustkannatajate nimel.“ Härra Le Hautvale tõmbas esile kirjatasku, võttis sealt ühe tuhandefrangilise ja ulatas ta ühes

käesuudlusega. Hildale. Hilda vaatles paber- raha ja võpatus äkki. Talle tundus, nagu nõriks raudne käsi ta kõri kinni, sest paber- raha vasakul nurgal oli ta märganud nelja tillukest ristikest, mis ta hommikul oli krit- seldanud väljapressijale määratud tuhande- frangilistele.

Rektori-härra õueväravad.

Soome keelest O. A.

Sest on juba mõnikümmend head aastat, kui meie naaberlinna rektor ühel ilusal märtsikuu hommikul ärkas sellest, et tema abikaasa ja teenija köögis siunasid ja kiru- sid.

No nüüd on vististi koorekann üm- ber läinud või kohvikatel üle keenud, või mõnda muud sarnast juhtunud, kui naised nii kiruvad, mõtles rektor, haigutas ja vaatas kella. See oli alles pool seitse. Ja et täna ei olnud vaja varem koolis olla kui kell üheksa, siis pööras ta teise külje ja katsus veel tsipake uinuda.

Kuid samal hetkel avati uks ja tema teinepool astus vihase näoga sisse ning küsis: „Oled sa ärkvel?"

„Olen küll ärkvel. Küll teie juba selle eest hoolitsete, et mina ärkvel oleksin. — Mis seal siis jälle on juhtunud, et teie nii suurt lärmi lööte?"

„Niisugune asi on juhtunud, et meie väravad on kadunud. Jälgegi pole neist järele jäänud.“

„Kuidas sa ütlesid? Meie väravad! Mis väravad?"

„Just meie õueväravad. — Nad on ka- dunud nagu kaste.“

„Niisugune asi ei ole võimalik,“ ütles rektor, kargas süngist üles ja hakkas kiiresti riietuma. — „Kes, pagan, siis meie vära- vad võis ära viia? Teie nägemine ei ole korras.“

A.-S. Oskar Kilgas

Trikoo-, pitsi- ja sukavabrik.

Tallinn, Volta 3.

Vabrik valmistab kõrges headuses:

Sukki,	Lastesukki
Sokke	Trikood
Pitse	Paelu
Laudlinu	Spordiülikondi
Siidi, poolsiidi ja villast kleidi,- pesu- ja voodriiet.	
Serge	Crepeline
Rips	Taft
Schoti taft	Crêpe de Chine
Crêpe satin	Mööbli-riie

Dekoratsiooni-riie, veloutin, milanaise jne.

Kaubad varustatud vabriku märgiga ja saadaval üle maa.

„Küll meil nägemine juba korras on. Stina pidi ennist minema väravaid avama, aga kui ta väravate juurde jõudis, jäi ta seisma nagu soolasammas, sest väravaid polnud olemaski. Ta jooksis kohe minule asjast teatama, mina ise läksin vaatama. Nii see on, meie väravad on kadunud. Kui ei usu, mine ise vaatama.“

„Lähen pealegi ise vaatama, ma mõtlen, et väravad ikka oma kohal on. Ega teie silmist varemgi pole palju kasu olnud.“

Seda öeldes oli rektor saapad jalga tõmmanud ja tõttas õige kiiresti uksest välja väravaid vaatama.

Kuid ei olnud siin palju vaatamiseks. Ainult tühi auk. Rektor nägi seda kohe, et naised sel korral õigust rääkisid.

Nii oli alanud rektorile see ilus kevadpäev pahandusega.

Ta läks tuppa tagasi, kõndis ärritatult edas-tagasi ja turtsus vihast.

Et need paharetid usaldavad minule säärast vempu mängida ja mind terve linna ees naeruväärseks teha. — — — No küll need närud tulevad seda tegu veel kahjatsema, seda ma ma töotan.

Rektori meeoleolu muutus vähehaaval ikka sapisemaks. Kui teenija rektorile hommikul kohvi tõi, ei tahtnud jalad teda enam

kanda ja hambad lõgisesid tal suus rektori vihast moondunud nägu nähes. Rektor jõi ühe söömuga tassi tühjaks, ei võtnud enam teist, nagu ta seda tavaliselt tegi, vaid tõttas esikusse, haaras ülikuue ja tormas välja. Üle tee, just rektori maja vastas, oli väike putka, kus müüdi kohvi, saia ja mõnda muud piasiasja. Müüjaks oli siin noor plika. Selle juurde läks rektor ja küsis ärritatult: „Kes meie maja väravad täna hommikul ära viis?“

„Ei mina teie väravatest midagi tea, härra rektor. „Ons need siis ära?“

„Kas need ära on? Siin ei aita mingisugune tembutamine. Sina tunnista ilusasti üles, kes meie koolipoistest sai sellega hakkama. Küll sina seda juba tead. Katsu aga seda salata, küll siis näed, kuidas su käsi käib. Hakka aga nende nimesid ette lugema.“

„Ei mina tea sellest asjast midagi. Jäin täna veidikese hiljaks, sest pidin hommikul veel Relanderi eite otsima, kes hõõruks tädi jalga.“

„Hea küll. Küll politsei sind juba üle kuulab, kui ennast minu ees nii teadmatuks teed,“ ja rektor läks teise naabritallu küsima, kas seal ka keegi ei näinud, kuhu rektori maja väravad on kadunud.

Ühendatud Saapa- ja Nahavabrikud A-S.

Nahavabrik „Sakala“
Rakveres.

Tallinn.

Nahavabrik „Eestimaa“
Tallinnas.

Saapavabrik „Estoking“ Tallinnas

Soovitavad oma saapavabriku „**Estoking**“ jalanõusid, missugused on väljaspool võistlust oma nägususe, vastupidavuse kui hinnagi poolest.

Vabriku juures on ka praakjalanõude kauplus.

Ei olnud ka seal keegi seda näinud. — Arusaadav, et rektori meelehärm säärasel olukorral aina kasvas. Asjata katsus rektori proua meest lohutada. Rektor ei võtnud tema sõnu enam kuulda, muudkui kõndis toas edas-tagasi ja pahandas endamisi:

„Mõtles, terve naabrus hoiab nende poole. Ei keegi tule teatama, millal see on tehtud ja kes seda on teinud, ehk nad küll seda teavad. Ei suure talumaja väravad nii tasapisi kao, et seda keegi ei näe ega kuule.“

Oli aeg kooli minna ja sellega lõpetas rektori kõne. Koolis rääkis ta kohe ametivendadele, missuguse häbematusena koolipoisid jälle olid hakkama saanud. Ta käskis õhtul kell 6 terve õpetajaskonna kooli tulla nõu pidama, mis teha, et süüdlast üles leida ja missugune karistus talle tuleks määrata.

Koju minnes läks ta jälle kimbutama tüdrukut, kes müüs tema naabruses saia, ja käskis teda ilma puiklemata üles tunnistada, kes on rektori väravad ära viinud.

Plika kinnitas, et tema sellest midagi ei tea.

Rektor oli aga veendunud, et plika seda teab, ja otsustas õhtupoolikul, kooli minnes, teda veel kord usutlema tulla.

Kuid see ettevõtte jäi teostamata, sest kui ta õhtul palitu selga tõmbas, et kooli minna, kerkis korraga vihane, punapõseline madam tema ette ja ütles: „Kuulge, rektor, kui teie ei jäta meie Ruusat putkas kimbutamast, siis ma alles õpetan teile kõik taeval tähed selgeks.“ Ja vihane eit vehkles rusikatega rektori nina all ja ega need rusikad just mitte väikesed polnud.

„Nii teate seda siis. Ma tahan sellest ka kirjutada, ja järele pärida, mis tagamõtte teil seejuures õieti on.“

Nii see vanaeit kõneles, ja rektor tänas jumalat, kui eit seda öeldes lahkus, rohkem paha tegemata. Nüüd sai Ruusa rektorist rahu.

Kooli kogunesid õhtul kõik õpetajad ja olid päris kokkunud, et säärane hirmus asi oli võinud juhtuda.

Ladina keele õpetaja tähendas, et koolipoisid vähehaaval niisugusesse ulakusse tagasi langevad, kui see saja aasta eest oli olnud. Võimlemisõpetaja oli samal arvamisel. Vene keele magister, endine kapten, kes ei osanud hästi soome keelt, ei ütelnud muud, kui et nii peab seda tepsima.

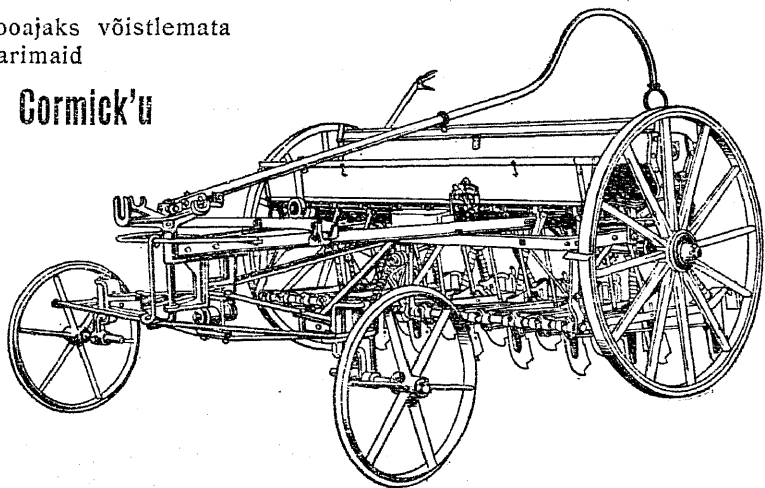
Nii arvasid kõik teisedki, nad teadsid, et „tepsia“ tähendas vene keele õpetaja keeles „karistama“.

Pakume kevadiseks hooajaks võistlemata headuses parimaid

Ameerika Mac Cormick'u

vedruäkkeid, kultivaatoreid, reaskülvajaid, kunstväetiskülvajaid, mis ühtlasi ka laialtkülvajad, traktoreid, traktori-atru, traktorrandaale jne. jne.

Põllumees, pea meeles, et ainult hea masin ta-sub end ära.

Hinnad mõõdukad.

Maksutingimused soodsad.

Müügil igalpool.

Peaesindaja:

A.-S. Talur

Tallinn, Inseneri tän. 3.

Telef. 18-17.

Nii et vaja oli tepsida, see on karistada, aga keda? Rektor oli juba terve päeva poisse üle kuulnud, aga keegi neist ei teadnud midagi sellest asjast. Ütlesid ainult, nemad ei olevat kuulnudki, et rektori härra värvavad on kadunud.

Matemaatika-õpetaja tähendas, et selles on midagi ilusat, kui poisid nii ühesmeeles on. Aga selle märkuse eest sai ta teistelt mõndagi kuulda.

Kui õpetajate koosolek oli lõppenud, ütles vene keele õpetaja rektorile: „Läheme jõe äärde vaatama seda paika, kust jääd on võetud. Vaatame, kas seal ei ole mingit jälge värvavatest. Minu arvamine on niisugune, et värvavad on pistetud jää alla ja liiguvad nüüd Põhja lahe poole.“

Nad läksid seltsis jääd vaatama, lootes leida sealt mingit jälge värvavatest. Tee veeres olid näha suured vaod, millest vene keele õpetaja järeldas, et neid mööda on värvavaid veetud jääauku.

„Ai ai, need untsakad. Küll neid peab tepsima,“ kinnitas vene keele õpetaja.

Terve nädala läbi pinnis rektor koolis suuremaid viguritegijaid. Kuid ei saanud siiski süüdlast kätte. Jälle kogus rektor õpetajad kokku ja küsis, mis nende arvates oleks vaja teha. — Sellele küsimusele ei

vastanud alul keegi. Viimaks kõhatas võimlemisõpetaja ja ütles: „Kui poisid on nii kangekaelsed ja üles ei tunnista, siis kannatagu süütud ühes süüdlastega. Panen ette, et kolmest kõrgemast klassist iga viiendat poissi tuleks karistada.“

„Nii, jah, vaat' see on hea,“ kinnitas ka venekeele õpetaja.

Siis tõusis matemaatika-õpetaja üles ja ütles: „Kas olete arust ära? Hakkate karistama poisse teadmata, kas nemad või keegi muu on võtnud värvavad ja läinud oma teed. Niisugune asi ei lähe. Mina lei taha seal olla, kus sääraseid rumalaid otsusi tehakse.“ Matemaatika-õpetaja võttis palitu ja läks pahaselt minema.

Teised jäid veel asja harutama, ehk nad küll sel arvamisel olid, et matemaatika-õpetaja ilmaaegu poiste asja nii südamesse võttis. Otsustati veel nädal aega oodata, enne kui võimlemis-õpetaja poolt soovitatud karistust ette võtta. Ehk selgub asi selleks ajaks.

Kuid midagi ei selgunud sel nädalal. Alles viimasel hommikul selgus asi.

Siis ärkas rektor jälle sellest, et tema naine ja teenija siunasid köögis. Kui rektor nende juttu natuke aega oli kuulnud, sai ta aru, et ka üks mehehää! jutust osa võttis.

Kevadhooajaks kohale jõudnud

Moodsad

Kostüümi-, Mantli- ja Kleidiriided.

Kõige uuemates mustrites

Kirjud Wollmusliinid ja Vuaalid.

Tänavune hooaja uudis

Kirju Jaapani kleidisiid

500—580 senti meeter.

Kõik kaubad esimestest allikatest ja
1930. aasta mustrid.

Hinnad väljaspool võistlust.

M. Jänes'e suuräri

Asut. 1899.

Tartus, Kaubahoov 10-11-12.

Kõnetr. 5-91.

Ta tõusis üles, lükkas köögiukse praokile ja ütles: „Katsuge olla seal natuke tasemini. Teie karjute ju nii, et rikute terve maja rahu. Mis pagan te siis jälle kisate.“

Jah nii, seal on ka Kytokorpi. Mis teil siis vaja on?“

„Tõin need teie väravad koju ja ootan tasu, sest olen nad parandanud.“

„Kuidas, meie väravad! Kas teie siis nad ära viisite?“

„Mina jah, viisin küll. Kas rektori-härra ei mäleta, et meil varasügisel jutt oli selles, et kui aeg mulle sobib, siis võtan väravad ja sean korda.“

„Jah, jah, oli vist küll sellest kord kõne.“

„Oli küll, ja kui mina siis mõni aeg tagasi hommikul jaama läksin heinu viima, võtsin ka väravad kaasa ja viisin koju. Nüüd nad on jälle paigal, ning kui neile veel värvi kaela kallata, on nad nagu uued?“

„Pagana pihta! No, miks te siis üt-

lema ei tulnud, et väravad ära viisite? Meie arvasime, et koolipoisid on väravad jökke tassinud. Ning täna oleks neid selle eest karistatud, kui teie mitte ei oleks tulnud.“

„Või nii, ja teie tahtsite siis poisse karistada, no ega see ka paha poleks teinud, kui neid junkruid ka kord ülearu oleks karistatud. Küll nende kraes on nii mõnigi pahategu, nii et ei oleks sugugi halb, kui neid kord mehe moodi oleks leilitatud, ilma et nad süüdi on. Ei oleks teinud paha, kindlasti ei oleks. Ja jah! 42 marka mina töö eest siis saan.“ Rektor maksis Kytokorpile raha ära ja hakkas siis mõtisklema, missugusesse imelikku seisukorda ta oli sattunud. Raskel sammul läks ta sel hommikul kooli ja veel raskem oli tal teistele teatada, et tema väravad olid seaduslikul reisul ja jõudsid täna koju tagasi. Tal oli raske näha viha võimlemisõpetaja silmis ja kahjurõõmsat naeruhelki matemaatika näol.

Max ja Frity uhkustavad oma teadmistega. Max küsib: „Mis tähendab epistel?“

„Oh, see on midagi piiblist.“

„Jah, aga mis nimelt?“

Frity vaikib.

„Tea siis,“ seletab Max uhkelt, „epistel on naine, kellele apostel ikka kirjutas.“

Pärnu Linatööstuse A=S.

Pärnus, Rääma tänav nr. 38. Telefon 125
Tööde vastuvõtmine: Tallinn, S. Tartu m. 6.

Linane riie, niidid ja lõngad, kalavõrgud, võrgulõngad ja nõõrid.

Kööied.

Villa kraasimise, ketramise, riide ja lõnga värvimise vabrikud.

Meie vabrikute töö headus ülemaaliselt tuntud.

Pöörake meie vabrikute esindajate poole igas linnas ja rahvarikkam. kohtades.

Don Juan abiellub.

Mr. Lloyd Prentice — autod, lennukid, allveelaevad, jäälohkujad ja tuletornid, kõik en gros — istus „Abielu- ja lahutusbüroo“ direktori Joe Already kabinetis haruldaselt mõnuses klubitoolis. Kaks kõikvõimast inimest vastamisi. Mr. Prentice ütles: „Minu nimi on Prentice — ma olen see ise. Mul on vähe aega ja ma pole asjatute sõnade sõber. Ma annan tööd sajatuhandetele töölisele sadades vabrikutes, peale selle on mul tegevusetu tütar. Ta on ilus nagu päev, sarnaneb minuga ja on hull. Sest ta tahab nimelt abielluda. Ja pealegi armastuse pärast. Ta nimi on Floriida ja ta on enda lühikese-juukselisse pähe võtnud abielluda noore Peeter Velcome'iga, kes teda veel sugugi ei tunne ja kes on naistekütt ja abielupõlgaja. Teie kinnitate oma valgusreklamides, et võite kõik teha. Mis see maksab ja millal on pulmad?“

„Silmapilk, mister Prentice!“ palus härra direktor, vajutas ühele kolmekümnekaheksast nõobist enda paremal käel ja ütles kõnetorusse: „Saatke mulle Peeter Velcome'i, naisteküti ja abielupõlgaja, aktid kohe siia üles. Aga kiiresti!“ Siis asetas ta kõnetoru kõrvale ja ütles teenistusvalmis naeratusega mister Prentice'ile: „See on eriti raske juhtumine. Maksab odavasti võttes kihluse, pulmade ja lahutusega kokku kümnetuhat dollarit, laulatus meie firma väikeses kirikus juure arvatud — ta vaatas ühele tabelile — „noh, ja see oleks täna neljateistkümne päeva pärast kell üksteist enne lõunat. Kas see aeg sobib teile?“ „See aeg sobib mulle küll,“ vastas mister Prentice, „aga need kümnetuhat dollarit ei sobi mulle põrmugi. Ma leian, et see on pööraselt suur summa üksiku noormehe kohta, kes on päevavaras ja kel pole isegi iseloomu.“ „Mul pole kahjuks võimalik krossigi alla jätta,“ vastas direktor Already. „Meil on kindlad hinnad ja suur väljavalik. Selle eest toimetame me oma asja ka hiilgavalt.“

Teie võite kihlakaardid meie juures juba valmis vaadata ja ära tellida.“ „Kümme protsenti võiksite siiski alla jätta, kuna mina see abitarvitaja olen. Ma pole ka lõpeks papist, vaid mees, kelle üle Ford end pahanab. Eile ütles ta oma esimesele prokuristile: „Too Prentice on vastik olevus, ta toob mulle veel viimaks pankroti kaela.“ „Mu kompliment, mister Prentice, härra Fordi ütelus on teile muidugi väga meelitatav. Aga teie ei või minult siiski nõuda rohkem kui 5% hinnaalandust. Siin on vahepeal kohale jõudnud ülestähendused tolle noormehe

kohta,“ — ja ta võttis sinnatoodud aktimapist mõned lehed välja — „vaadake ise, milliseid teateid toob meie arhiiv kõigi Ühendriikide abieluealiste noormeeste ja praegusel juhul kõnealoleva abielukandidaadi kohta: rikas, elegantne, kõige paremad kombad, oma jahtlaev, oma villa, golfischampion, viuldaja, laulab ka baritoni, tal on väga palju võlgu — mida võite teie ja teie tütar veel soovida? Ja noormees ei taha üldse mitte abielluda. Aga see jätke ilusasti meie hoolde. Kaheksa päeva pärast on pulmad, kui te nii lahke olete ja sellele lepingule siin alla kirjutate.“ Prentice kirjutas alla ja lahkus lühikese käeraputuse järele. „Head päeva! Nii siis kaheksa päeva pärast! — Ja kell pool üksteist, ütlesite teie? Meie oleme punktipealsed, mina ja mu tütar Floriida. Hull, lausa hull! Head päeva, sir!“ Nii ta lahkus. Härra direktor süütas tüseda sigari ja käis suuri suitsupilvi pahvides oma büroos järelemõtlikult edasi-tagasi . . .

*

Direktor Already oli ostnud suurepärase suvila ja asus oma noore naisega, kellega ta alles kolm kuud abielus oli, sinna elama. Peeter Velcome'i maja seisis „juhulikult“ selle suvila kõrval. Mõlema maja aiad olid kõrvuti ja neid lahutas ainult õige madal aiamüür. Võis ühest aiast hästi teise näha, tuli üksteist heanaaberlikult tervitada, oldi sunnitud ka end vastastikku esitlema. Already mängisid tennist, noor Velcome harastas golfi ja treeneris virgasti. Ta oli piltilus, paindub noormees suurepärase valgete hammastega ja mustade naervate silmadega. Proua Already, veetlev, tütarlapselik blondiin, tundis ka suurt huvi golfimängu vastu. Üle madala aia müüri kõneldi golfist ja tennisemängust, tennisemängust ja golfist. Härra Already, keda ta äri kahjuks, — noor naaber kahetses seda väga — kahjuks kogu päeva New-Yorgis kinni pidas, tuli alati alles hilja õhtul oma veetlevasse, väikesse suvilasse oma veetleva, väikese naisukese juure. Ja oli eeskujulik vanem abielumees, korrektne, jahe ja tähelepanelik ega saanud oma pedantsusega sugugi tüütavaks. Ta oli armastusväärne, tänulik, headsüdamlik ja vanas stiilis galantne. Täpselt niisugune nagu härra, kes üle neljakümne, peab olema oma kahekümneaastase naise vastu. Kolmandal tutvuse päeval palus ta härra Velcome'i enda poole teele: see olevat üsna mõnus, nad olevat täitsa omakeskel ja võivat natuke lobiseda tennisemängust ja golfist, golfist ja tennisemängust ja

tulevastest poksivõistlustest ja muist asjust, millest ikka lobisetakse. Ainult kolmekesi, ja teemasin laulab. Noor Peeter Velcome ilmus laitmatus ülikonnas — ta tellis ainult kõige kallimate rätseppade juurest — valge krüsantheemiga smokingi nööpaugus ja kallihinnalise rohelise orhideega käes. Proua Already, kes oli natuke koketne, mitte küll rohkem kui hädasti vaja ja kõlbulik, oli end teinud eriti veetlevaks ja ei näinud sugugi välja kui äsja abiellund noor naine, vaid pigemini kui instituudist tulnud noor tütarlaps. Ta tõeline või mängitud aaimatus, ta imestuseilme, ta ah'd! ja oh'd! ja ahaa'd! kõrgele tõmmatud kulmudega ja pärani avatud suurte siniste silmadega olid vaimustavad. Ta oli magusaim nukk kogu maailmas ja tuli kange tahe teda õrnalt vajutada, et kuulda, et kas ta ütleb ka „papa“ ja „mamma“. Külaline oli haaratud selle vaimustava naisukese veetlevusest ja sharmist. Daamide paljukogenud sõber seisis magusa mõistatuse ees, kallihinnalise ime ees. Kahjuks pidi ta kuulma, et majahärra oli telefoninud: tungivad, edasilükkamata äriasjad hoidvat teda Nev-Yorgis kauemini kinni kui ta arvanud: ta paluvat oma külaliselt tuhat korda vabandust, et ta saabub natuke hiljem, aga ta tulevat tingimata ja toovad pealegi veel ühe sõbra kaasa. Noor Welcome kahetses väga majahärra puudumist, aga ta lohutas end võrdlemisi kiiresti ja nad jõid kahekesi teed. Peeter Welcome mängis alul tagasihoidlikku — üks ta vana-dest trikkidest —, et äratada usaldust ja oma kogemuste rikkust maskeerida; siis muutus ta aegamööda ikka tulisemaks, jutukamaks — kuni ta suu vaikis; aga ta silmad särasid selle eest . . . Oh, see noormees oskas oma tumedaid silmi särada lasta. Ja see polnud jäänud mõjuta ühegi naisolevuse juures kahekümne ja kuuekümne aasta vahel. Pärast tee joomist mindi muusikatuppa.

Noor proua osutus heaks klaverimängijaks, ta saatis väga osavasti külalist, kes nii lahke oli ja oma tõesti hästikoolitatud baritoni häälega kandis ette mõned neegrilaulukesed. Siis haaras ta oma kaasatoodud viuli, ehtsa Stradivariuse ja mängis ühe Beethoveni romansi; lõppeks mindi klassikaliselt muusikalt üle kergemale, pandi grammofon käima ja mõlemad tantsisid koos moodsaid tantse veetleva elegantsiga. Nad imetlesid endamisi teineteist tublisti, ei kõnelenud aga sõnagi. Noormees oli loomulikult suurepä-rane tantsija, ta tõmbas oma kaaslanna õrnalt surudes — oh, selle vastu ei võinud midagi öelda, see võis sündida ka üsna rahulikult — ja ikka rohkem ja rohkem enda vastu ja siis vajusid, tansust natuke uimased, mõnusale nurgadiivanile ja nooremehe huultelt voolas tuliste sõnade laine: „Kui ilus teie olete, armuline proua, kuidas ma teid armastan! Mida teete teie selle vana mehe juures. Ta on ju üsna kena ja heade kommetega, aga mitte mingi abikaas teie jaoks! Teie lasete end lahutada ja mina valmistan teile maapeal oma erataeva.“ Ja noore naise huultelt ei kuulnud mitte õrn tagasitõrje, vaid: „Kõnelege edasi — kõnelege edasi — ma kuulen seda nii heameelega.“ Ja noormees: „Kõik on juba öeldud — pärast lahutust oled sa minu naine.“ Ja ta tembeldas selle kinnituse tulisema suudlusega.

Meie ei tohi aga vaikides mööda minna ka sellest, et noormees südame põhjas veendunud oli, et armunud vana abielumees lahutusega iialgi nõus ei ole ja et tema poolt abielunaisele tehtud abielulubadusel on tähtsus ainult teoreetilise kurioosumina. Kuid selles eksis ta suuresti. Sest „abikaas“ ja härra Prentice astusid Floriida märgusõna peale sisse ja soovisid noorpaarile kihluseks kõige elavamalt ja südamlikult õnne. Pealegi oli igaks juhuks palmipuulehtede alla

A. V. Verncke.

AUTOESINDUS.

Põllutööriistade ja masinate ladu.

— VILJANDIS TEL. 32. —

OSAKOND PÄRNUS TEL. 3-43.

peidetud aparat armuavalduse jäädvustanud plaadile. Nii ei jäänud ju enam muud üle kui õnnitleda, õnnistada ja end õnnistada lasta. Floriida Prentice'il, kes kunagi pol-

nud härra direktori naine, oli nüüd oma südamelemmik, härra direktoril oli ta teenitud summa ja nooremehel oli äi, keda Ford oli nimetanud, vastikuks olevuseks“.

Ema oli valetanud.

Väikesele Arnole seletas ema nagu uue-
maaja inimene kunagi õiglaselt ja otsekohe-
selt, et lapsed kasvavad ema südame all,
samuti kui lilletaimed mulla sees.

Paari päeva pärast tuleb Arno, ust enda

järele prantsatades kinni lüües lõõtsutades
tuppa ja hüüab pahase näoga sõrme tõstes:
„Ema, see oli sul jälle üks järjekordne vale,
lapsed ei kasva mitte ema südame all, vaid
neid toob — toonekurg.“

Naine: „Ma ei ole sulle järele jooksnud,
kui sa minuga abielluda tahtsid!“

Mees: „Hiirelõks ei jookse ju ka hiirele
järele ja püüab siiski.“

*

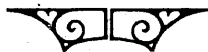
„Nüüd oled sa juba 35 aastane, Otto.
Millal hakkad sa siis arstiks?“

„Ah, tead sa, mu armas, noorte arstide
vastu ei ole ju kellegil usaldust.“

*

„Noh, kuidas meeldib teile abielu?“

„Ah, see on huvitav! Mina keedan,
Alfred maalib ja pärast katsume mõistatada,
mis kumbki meist on teinud.“

Laps ja koer.

Saksa keelest.

Torm lõõtsus ja ähvardas hävitada kõik, mis ette juhtub. Atlandi ookeani vihast vahused lained peksid vastu laeva külge. Õhukene udu hõljus üle laeva, mässis endasse mastid, ujus viirastuslike looridena treppi mööda üles, kattis terve laeva.

Läbi tormi kostis aegajalt õudselt uduvile huige. Helgiviskaja püüdis lähenevaid laevu hoiatada. Laevatekilt kandsid stewardid madruste abil toole alla laevaruumi. Komandosillal seisid ohvitserid tumedais vihmakuubedes ning harutasid seisukorda.

Laev tuikus nagu palavikuhaige ühelt küljelt teisele. Viie meetri kauguselt oli terve ümbrus kadunud tihedasse uttu.

Kell oli 10 õhtul. Laevakell lõi tumedalt, sest udu sumbutas igasuguse kära. Vahetpidamata huikas udusarv, elektritraadid värisesid.

„Aurik on läheduses... Udu tiheneb!“ Juba tõstis üks hiiglalaine laeva üles ja viskas ta külje peale.

Vähesed reisijad, kes veel merehaigusest puutumata olid, istusid kahvatult suitsetamistoas koos, kellelgi ei olnud himu veel oma kajuti minna; istuti koos ja püüti juttu vesta ja naeratada. Igaüks teadis rääkida midagi veel kardetavamatest seisukordadest. Keegi katsus nalja teha, aga teda ei pandud tähele. Kuuldi ainult vee loksumist vastu laeva külge ja udusarve huiget. Pooltasa kõneldi hädaohust, milles laev viibis: laevade kokkupõrge, avarii, auk laeva põhjas ja muud

sarnast... Kahvatud näod sarnanesid vilkuva tule valgusel surnumaskidele, millele julm varjudemäng elu püüdis manada.

Kardeti valjult rääkida. Keegi ei usaldanud teisele kõnelda oma murest, oma hirmust, kartes, et teda vast argpüksiks peetakse. Järsk tõuge käis läbi laeva. Mis oli juhtunud? Ma ei kannatanud, võtsin palitu ja hüüdsin kaasreisijaile, kes mind hoiatasid tekile minemast, head ööd.

Mul oli raske isegi need vähesed astmed üles minna. Oli tundmus, nagu haaraksid tundmata jõud mu kõri järele, et mind tagasi tõmmata. Stewardid ja madrused ruttasid minust mööda kahvatult, aga tõsiste nägudega. Tõstsin mantlikrae üles, surusin mütsi sügavale pähe ja avasin jõupingutusega ukse, mis jalutusruumi viis. Torm ulus mulle vastu. Uks langes mu järel kiuni. Ettevaatlikult katsusin mõne sammu edasi minna. Kas seal ei oianud keegi? Jäin kuulutama....

Udu liikus nagu surnurüü minu ümber. Üks mees tormas minust mööda. Tahtsin midagi küsida, aga juba oli ta uttu kadunud. Jääkülmade kätega haarasin trepi käsipuust kinni ja ootasin. Ei teadnud isegi, miks olin just tekile tulnud... Vast oli see kergemeelsus. Teadsin aga, et ma praegusel juhul ei suuda magada ega ka kaasreisijate seltsi välja kannatada.

Torm näis vahepeal olevat jõudnud haritipule. Kuulsin nüüd juba üsna selgesti udusarve häält, kuulsin ka sammu-

sid üsna lähedal. See julgustas mind paar sammu edasi minema ja ringi vaatama. Udu hakkas juba laiali valguma. Sel hetkel kuulsin vapustavat kisa. Kisa, mis tuli hirmust ja hädast ja mis läbistas mu südame. Mis kisa see oli? Seal... seal nägin kaht punast tuld minust möö-

Korraga mürin, kära. Võõras laev oli meie oma vigastanud. Kahju oli siiski tühine, nagu ma pärast kuulsin. Ma vaatasin veel kaua pimedusse ja otsisin võõra auriku kaht tontlikku punast tuld. Kell 11 kadus udu niisama kiiresti, kui ta oli ilmunud. Meri oli jälle vaikne. Tuul

Soome kunstnik J. V. Mattila.

Suursaafe rand.

duvat. Nii õudselt lähedalt paksus udus. Vahetpidamata andsid sireenid märku. Kõlasid sammud. Hüüti midagi. Inimesed tormasid minust mööda. Jooksin ühes... kuhu rutati?

Astusin ühe laevamehe juurde ja ei jätnud teda enne rahule, kuni ta mulle oli annud vastuse: üks laev oli meist kahe meetri kaugusel. Kokkupõrge oli möödapääsmatu. Viimasel hetkel olid mõlemad kaptenid hädaohtu märganud ja tüüri pöörata käskinud. Kas oli nüüd hädaoht möödas?

oli oma suunda muutnud. Pehme õhk puhus üle parda.

Üks laevaohvitser läks minust mööda, vaatas mulle imestunult otsa.

„Olite väga kergemeelne,“ ütles ta, kui olin talle jutustanud, et viibisin hädaohu hetkel ülal. „Oleks kokkupõrge tõesti olnud, siis oleks tõuge olnud nii tugev, et oleks paisanud teid üle parda...“

Suitsetasime veidi aega mõlemad vaikides.

„Kas peaks veel kord udu tõusma?“ küsisin ma.

„Ei, nüüd oleme juba golfstromi lähedal...

See oli aga udu, nagu seda näha harva. Kuid nüüd soovitaksin teile kanget grokki juua, et end külmetuse eest kaitsta.“ Ma naersin ja ütlesin, et ma külma ei karda ja et ma mitte heameelega ei loobu väikesest jalutusest tekil enne magamamist. Lahkusime teineteisest.

Õudne vaikus valitses laevalael, nüüd, kus torm oli vaikinud. Kõndisin kiirete sammudega, et ennast rahustada.

Järsku... sammud. Rasked ja tumedad. Peatusin ja kuulatasin. Kuuldus tume kaebehää. Ühtki tuld ei paistnud, ei kolmandast klassist ega esimese klassi kajutitest. Nüüd tulid sammud ikka lähemale. Oiged ja varjatud nuuksumine kostsid üles. Kuidas... miks seisis laev? Miks ei sõitnud meie edasi? Ruttasin laeva ninasse, et näha, kas laev tõesti seisab.

Nõjatusin ettepoole ja kuulsin nüüd üsna selgesti ikka rohkem ja rohkem lähenevaid samme. Keegi naine nuttis ja kaebas. Kuulsin üht meest oigavat. Üks koer ulus... kuid oli kuulda nii paljude jalaastumist...

Nüüd langesid varjud mu ette tekile. Keegi kolmandast klassist käis seal all. Ja nüüd nägin üsna selgesti, kui lähenes neli madrust pikkades, tumedates mantlites. Kaks esimest kandsid üht väikest valget kompsu. Nad lähenesid kindlal, raskel sammul laeva pardale. Kuskilt kargas välja hall koer, hõõrus end ulgudes madruste vastu. Siis tuli laeva vanem ohvitser, ta läks sama aeglaselt kui teisedki, aegajalt meelitas ta koera oma juurde, et teda rahustada. Nüüd kostis hädaldamine all üsna minu kohal. Teineteist toetades vaarusid naine ja mees kolmanda klassi kajutist välja. Nad nutsid südantlõhestavalt. Mida rohkem läheneti laeva ninale, seda valjumaks muutusid nutt ja oiged. Ikka pöörasemaks muutus koer, kes vahel hiilis ja roomas, siis jälle edasi tormas ja kargas.

Mehe ja naise järel kõndisid paar vanemat inimest, nendele järgnes trummi-mees.

Madrused seisatasid laevaninas. Kuulsin laeva vaimulikku ütlevat tumedaid palvesõnu. Inimeste keskelt tõusis järsku üles kaks kätt... kostis üdist läbitungiv kisa... Naine oli meelemärguse kaotanud. Teda kanti kajuti tagasi. Sel hetkel nägin, kuidas üks madrustest mässis lipu ümber väikesele valgele kompsule.

„Pidage, pidage!“ hüüdis mees ja tormas madruste poole.

Ohvitser andis märku. Kõlasid trummi-löögid. Ohvitser tõstis teist korda käe ja nüüd viskasid madrused väikese kompsu tugeva hooga ookeanivoogudesse. Üks sekund, või kaks, kestis vaikus...

Madrused, ohvitser ja mees lahkusid aeglasel sammul.

Ja tumedad varjud kadusid. Vaatasin all musti laineid ja valgeid harju ja püüdsin aimata väljarändajate vanemate valu ja kurbust.

Midagi tõukus mulle vastu jalga. Ehmunult vaatasin ümber. Koer, see väike hall puudel, lamas noruspäi mu jalgade ees. Kui loom nägi, et ma teda tähele panin, kargas ta järsku üles, ning ootas, et teda silitaksin. Siis jooksis koer laevaninasse, vaatas alla, nagu otsiks ta midagi, tuli jälle tagasi ning nuttis. Aga kui koer laeva kaarpuu juurde läks ja vastu pani, kui tahtsin teda tagasi kiskuda, siis teadsin, et ta nutab oma peremehe surnud lapse järele. Kummardusin ja silitasin teda. Siis näitasin mere poole, tahtes teha talle selgeks, et laps sinna oli kadunud. Siis hüppas koer mu najale ja lakkus mu käsi. Järsku jooksis ta ära ja äkitselt...

„Pea! Pea!“ hüüdsin ma nii valjusti kui suutsin, kuid oli juba hilja — koer oli karanud üle parda.

Teisel päeval andis meie laeva kapten surnud lapse vanematele merekaardi, millele väikese tipuna oli ära tähendatud koht, kuhu väike valge komps oli heidetud. Ja laevateadetes oli märkus: üle parda laps ja koer.

Carl Pedraudse

Kaubahoov nr. 13

Kõnetraat 7-76

Aknaklaase

kasti ja tahvli viisi.

Rehvi-, rõnga-
ümargust
kandilist
hobuse-, vinkli-
ja vitsa- } rauda

Soome ja Rootsi **kirveid**. Soome ja Inglise **käiasid**. Schamottkive ja -savi. Taotud ja pressitud **labidaid**.

Lati-
Sindli-
Papi-
Krohvi- ja kõiks. } naelu

Puurmasinaid. Alaseid. Kruustange. Tsingitud **pangesid. Traatvõrke. Traati** igas jämeduses. Sõnniku- ja heina-**hange. Katusepappi.** Mutrikruvisid. **Höövliraudu. Peitleid.**

Hobuse-
Lehma-
Treng-
Kõietamise-
ja künni- } kette

Ameerika **puure** ja **viile**. Inglise ja Rootsi puulõikamise **saage**. Inglise viile. Vikati-luiske. Austria **vikateid**. Tormilaternaid „**Nahkhiir**“.
Ree ja saani talla-terast.

Pliidi-, kriska-, puhast. }
plekist ja malmist ahju- } uksi

Pliidiraudu. Praeahjusid. Pliidireste. **Padasid**, musti ja emaleeritud. **Vene pottisid. Panne. Kraane. Triikraudu. Lihamasinaid. Lusi-kaid. Nuge** ja **kahvleid.** Tormihaake.

Lukke
Käepidemeid vasest
ja niklist
Hingesid uksele ja
aknale
Vedrusid, riive ja
puukruvisid } uksele

Spiraalpuure igas suuruses. Mööblikrihve (vask). Hiirelõkse. Toolipõhjasid. Pumbakanne. Kriidijahu. **Värnitsat. Liimi.** Mereheina. Pilliroogu.

Tsingitud
Ületinutatud
ja raud- } plekki

Vankritelgi ja pusse treitud. Hobuseraua terashaake. Hobuse suuraudu ja kamme.

Adra {
tiivasid.
terasid.
taldasid (terasest).

Ehitusmaterjali,

tööriistu ja igasugu muud **teras- ja rauakaupa** soovitab tuntud headuses mõõdukate ja kindlate hindadega suures väljavalikus.

Kolmas Tartu Laenu- ja Hoiu-Ühisus

Tartus, Suurturg 8. — Juhatuse telefon 11-13. — Üidtelefon 99.

AKTIVA.

Äriseis 1. märtsil 1930. a.

PASSIVA.

Kassa ja jooksvad arved		Osamaksud	Kr. 205.564.72
teistes pankades	Kr. 77.015.84	Tagavarakapitalid	" 27.530.46
Väärtpaberid	" 12.580.60	Hoiusummad	" 1.943.474. —
Laenud	2.920.799.18	Asunikude ja riiklike lae-	
Korrespondendid: „Loro“	" 36.265.60	nude kontokorrent	" 219.890.45
" " „Nostro“	" 147.65	Kontokorrent ja vekslite	
Vallasvara	" 13.233.30	rediskont	" 531.012.33
Garantiid	" 178.761.69	Korrespondendid: „Nostro“	" 32.025.03
Muud aktivad	" 29.980.44	Garantiid	" 178.761.69
Makstud 0/0% ja komisjon	" 5.835.48	Muud passivad	" 67.151.80
Kulud	" 12.888.93	Saadud 0/0% ja komisjon	" 60.903.71
		1929. a. puhaskasu	" 21.194.52
	Kr. 3.287.508.71		Kr. 3.287.508.71

Ühisus võtab raha hoiule, annab laenusid välja ja toimetab kõiki pangaoperatsioone.
Liikmete vastastikune vastutussumma on Kr. 1.027.823.60.

Juhatus.

Kõiksugu kõrgekülviväärtuslikke

seemneid,

viljapuid,

aiatööriistu jne.

Soovitab

Eesti Seemnevilja Ühisus.

Võtan lihavõtteks tellimisi vastu

**babade, kulitschi, pasha,
masurka, tortide jne. peale**

H. Feischner, Harju t. 45
Telef. 19-50

G. Birk'i auru-värvimise ja keemilise puhastuse tööstus (bensiiniga).

Asutatud 1820. a.

Tallinn, Maakri tän. nr. 23. Tel. 13-18.

Riide värvimine, vanutamine, pügamine, pressimine, pleekimine j. n. e.
Ülikondade, kleitide, siidriiete j. n. e. keemiline puhastamine ja pressimine

Ameerika Hoffman's Methodi masinal.

Vanem tööstus Eestis.

Kinnisvaraomanikud!

Kõige soodsam varanduse kindlustamise koht tuleõnnetuse vastu on

Kindlustusselts „MAJA“

Kindlustusselts „Maja“ töötab kõigiti vastuvõetavate kindlustustingimuste ja
mõõdukate kindlustusmaksudega.

Kõik kindlustavad oma varandused
kinnisvaraomanikkude kindlustusseltsis „Maja“ Tallinn, Harju 29
Telefon 33-II

Esindajad: NÖMMEL, PÄRNUS, RAKVERES, KURESAARES ja mujal.

Põllupidajad ja kalurid!

Miks ostate mootoreid välismaalt, kui riikliku proovikoja katsed tunnistavad, et kodumaa
mootorid paljudest välismaa omadest kaugelt ees on.

Esikohale kodumaa mootorite proovimisel tulid

M. SEILERI mootoritehase mootorid,

missugused soliidse chitusega, konstruktsiooni vigade eest vastutus 1 a. peale, väga ökonoom-
sed: küttekulu 10 hob. jõul. mootoril 283 gr. h. j. tund. Ümberkäimine lihtne, alati töövalmis,
ilma tõrkumiseta, ka külmal ajal. Mootorid töötavad praegu **mereväs, piirivalves, raud-
teevalitsuses**, rongide elektrivalgustuse alal ja **omavalitsuste** asutustes.

Viimasel Tallinna Põllumeeste Seltsi näitusel **1. auhind**.

Järelepärimistega pöörda

M. SEILERI mootoritehas, Pärnus, Rääma tän., telef. 268, kort. 222

„Erika“

V-d Tõnissoni seemnekauplused

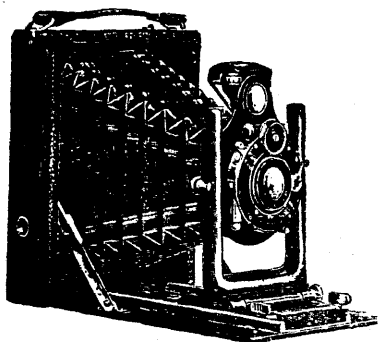
Peakauplus **Tartus, Suurturg 2**
Abikauplus „ **Söögiturul, Auvärava majas**
„ **Viljandis, Tallinna tän. nr. 6.**

Soovitame tuntud headuses:

**Ristikheina-
Timoti-
Aiavilja- ja
Lille-**

seemneid

Igasugu viljapuud ja marjapõõsad.
Suur valik aiatööriistu ja mesindustarbeid.

Hoidke

raha!

Ostke ainult
asjatundja
juurest!

Suurim valik:

prille (Zeiss — Punktal — Klaasi),
laskmisprille (Schiessbrillen),
prismaliikreid,
kompasse,
ilmanäitajaid,
fotoaparaate,
plaate, pabereld jne.

Taskunuge, habemenuge habemeajamisaparaate
saadaval vanimast optikaärist

G. BERGER TALLINN, NUNNE I.
TELEFON 31-09.

Rudol- nahavärvid

Rudolflex 333

Ilmusid müügile 103 värvis.
Rudoli tuntud headus vastutab
ka värvide headuse eest.

Daamid, tutvuge Rudol-kingavärvidega!

Üks katse võidab Teie asjatundliku
lugupidamise ja poolehoiu.
Ostmise juures võrrelge teistega
Rudol-kingavärvide kaarti,
milles kaunimad 1930. a. moe-
värvid.

Müük: Rudoli müügikohtades.

Speditsioon
Agentuur
Laevatalitus

HANS DIEDR. SCHMIDT

Pärnus

Asutatud 1741

ÕLIVABRIK

Värnitsa, linaõli, linakoo-
kide ja lakkvärvide müük

SAEVESKI

OSTAB: iinu, linaseemneid ja vilja.

MÜÜB: kunstväetisaineid, süsi, soola,
heeringaid jne.

E. Heisler'i
trükikoda

Tallinnas, Pikk 41

Kõnetraat 31-22.

valmistab **mitte**
kalli hinnaga
igasugu trüki-
töid Eesti, Saksa
ja Vene keeles.

Soovitame suures valikus

Elektri-armatuure,
triikraudu, keedunõusid
ja mootoreid,

Philips- ja Osram-lampe

ja igasuguseid elektri- ja
raadiotarbeid

V. Engel

Tallinnas, Pikk t. 45

Telefon 26-53

A-S.

„FRANKONIA“

Laos: aknaklaas, peegli-
ja teised klaasid, peeglid.

Tallinn,

V. Pärnu mnt. 31. Kõnetr. 33-55.

E. GÜNTHER'I

VÄRVIKAUPLUS

Tartus, Kaubahoov 26

Kui kõige vanem ja tähtsam vär-
vide valmistamise äri Eestis, soovi-
tab oma headuse läbi kuulsaks saa-
nud lõnga- ja riidevärve pakkides.

Silikaat-telliskivi-vabrik
O.-Ü. „SILIKAT“

soovitab:

silikaat-telliskive kõrges headuses
ja **kustutamata lupja.**

KONTOR: Narva mnt. 15, tel. 309-61.

VABRIK: Liiva-Ristil, tel. (2)15-08.

Riidevärvimise vabrik ja keemiline pesemiskoda

R. Natus, Viljandis

Vabrik võtab tööd vastu:

Tallinnas, — Narva mnt. 26; Harju t. 29. **Tartus**, Riia t. 2; Raatuse t. 16.
Paides — L. Rästas'e juures. **Paluoja**s — H. Rist'i juures. **Tapal** —
W. Gabrieli juures. **Raplas** A. Koldits'i juures. **Haapsalus** — I. Lasy
juures, teistes linnades ja maal.

Naftaliin, kampver, terpentiin
jne. peletavad nad kõige pare-
mal juhusel ainult eemale,

TINEAL

aga surmab nad. Kes korralikult
tineali tarvitab, ei tarvitse
ennast vihastada selle üle, et
koid midagi on ära rikkunud.

F. O. Treublut A.-S.

Pikk t. 18.

Pikk t. 18

Alati juhtival kohal on meie kaubad

Meie **raadio**-osakonnast leiata moodsamaid võrk-
vastuvõtjaid, valjuhääldajaid ja osi. **Grammo-
fonide** alal ainult meie võistlemata suur grammo-
fonide ja plaatide ladu rahuldab kõige nõudliku-
maid ostjaid. **Foto**-osakonnast võite varustada
end kõige paremat foto-kaameratega, nagu »VOIGT-
LANDER« jne., ilmakuulsate »LUMIERE« vabrikute
esindus. **Jalgratta**-osakonnas — parimad Inglise
»HUMBER«, Rootsi »HUSQVARNA«, Saksa »PHA-
NOMEN« j. t. rattad. Meie **ehitusmaterjali**
ja **majapidamistarvete** osakond pakub Teile
täieliku ladu kõikidest tarvetest

K.-m. VENNAD PRÜÜS

Tartus, Kaupahoov 2021

Kõnetrakt. 18-88

Peaaegu kõik teavad, kuid teadke ka **Tele**, et

Kaubamaja Vennad Uibopuu

Tallinn, S. Karja 23. Tel. 17-15 ja 21-28. Telegr. „Kuulilaager“

varustab oma ostjaskonda **ainult kõrgeväärtuslike** kaupadega, nagu ilmakuulsad: Rootsi SKF kuulilaagrid ja rihmarattad; transmissiooni võllid; Junkersi nahvtamootorid igasuguseks otstarbeks; ümarik, kant- ja tahvel-teras ka kõige erilisemaks otstarbeks; teraspuru; „Bolindersi“ igasugused tööstusmasinad; laevamasinad ja nende osad; puutööstusmasinad; meierei-sisseademed; elektriga töötavad puurid ja muud käsitööriistad; viilid; nahk-, baalata-, kummeeritud ja läbi-kummi-masinarihmad igasugustes mõõtudes; GET väljaspool trusti elektrilambid – seega äärmiselt odavad; F. M. Taani piimakannud, missugused riikliku katsekoja poolt kõige paremateks tunnustatud; Treugolnik autokummid; ilmakuulsate autovabrikute, nagu: „Panhard et Levassor“, „Amilcar“ ja „Unic“ esindus – autod otsekohe laost saadaval. Igasugused tehnilised eelarved ja nõuanded tasuta.

Kes kord Kaubamaja Vennad Uibopuu poolt ennast teenida lasknud — see ei kahetse kunagi!

A.-S. VILJANDI LINAVABRIK

valmistab talurahvale nende linadest ja takkudest mitmesuguses jämeduses lõnga ja riidet soodsate hindadega.

Müügiks vabrikuladus alati saadaval:

Päevatekke,

Presendiriidet koormate ja masinate kattedeks, impregneerimata ja impregneerit.,

Valmis õmmeldud presente,

Viljakotiriidet ja valmis viljakotte,

Vastupidavaid riidest masinarihmu,

Puuvillast vokinööri lina- ja villaketramise-
vabrikutele.

Uudiseks: Puuvillase lõimega ilusate lilleliste mustritega laudlina-, käte-
rätiku- ja päevatekiriie.

Proovid ja hinnad naha vabrikus ja tööde vastuvõtmise kohtades.

Tellimiste täitmine kiire.

Austusega VABRIKU JUHATUS.

Kes head tööd tahavad,

saadavad oma linad ja takud ketramiseks

Esimesele Pärnu lina- ja takuketramise vabrikule

Kõnetraat 2-37 **Pärnus** Asutatud 1909. a.

Palume meie vastuvõtmiskohti tähele panna.

Heade tööde poolest on vabrik juba kaua tuntud.

Töö kiire ja korralik.

Tallinna Krediit Pank

Asutatud 1907. a.

Asutatud 1907. a.

Tallinnas, Suur Karja tän. 20

Pangal oma telef. keskjaam; väljakutse „Krediitpank“

O S A K O N N A D

ABJAS

NÖMMEL

ANTSLAS

TAPAL

HAAPSALUS

TARTUS

KEINAS

TÜRIL

JÕHVIS

VILJANDIS

NARVAS

VÕRUS

Annab laenusid! ☐☐ Võtab raha hoiule!

Toimetab kõiksugu pangaoperatsioone.

Stumber

Elegantne!
Vastupidav!
Kerge!

STORMOLEN & Co

TALLINN HARJU 37 TEL.15-02

Husvarna

Starley

Phänomen

Toko

Corvette

A-s. **J. E. Kuhlmann**

Tallinnas, Kotsebue 13. Kõnetraat (20)9-82.

Riis
Sool, heeringad
VEINE NAFTASAADUSED:
Petrooleum, bensiin, nafta, masina-
ja mootoriõlid

Oma bensiini automaatjaam: Tallinnas, Aia ja
• • • Vana Viru tän. nurgal. • • •

Vastutav toimetaja O. ABROI.

K.-Ü. „Külvaja“ trükk Keilas.

Väljaandja H. LAUR.